

Merle Viikmäe
mängib
kondiitrikunsti
kõrgliigas

LK 10

Dekaadijagu
käsitööpisikut
Jõgisool

LK 11

Noori suusa-
huvilisi
oodatakse
Vanamõisa
meistri-
võistlustele

LK 13

NR 2
VEEBRUAR 2013

SAUE VALLALEHT

Koduvald

PILT ON ILLUSTRERIV

SOTSIAAL

Need lapsed ei vajanudki üleriigilist päästeoperatsiooni

Mõned päevad enne aastavahetust levis meedias ühe kiirabiarsti blogipostitusse vormitud jõuluõudus, kus peategelane öise väljakutse käigus leidis eest nälginud, haiged, traumeeritud (tsiteering sõnavõtust) lapsed. Purjus ja pea katki kukkunud veritseva isaga õuduste majaks hinnatud kodust. Selle justkui südameverega kirja pandu taustal rullub lahti siiski ka pisut teistmoodi lugu.

KODUVALD
annely.sumre@
sauevald.ee

Pisike poisike vaatab koridorinurgast esmalt üsna umbusklikult tulijat. Krabisev kommipakk ja põneva moega diktofon pälvivad peagi selle imeilusate suurte silmadega pooleteistaastase tähelepanu. Ja juba ta schkendab täis energiat külalise ja ema vahet, veega täidetud lutipudel kindlas haardes. Karl* on üks neist kahest lapsest, keda ses blogipostituses nälginuks, haigeks ja traumeerituks tituleeriti ning kelle pärast poole Eesti-maad südant valutas. Kelle pärast vallavanem suisa sotsiaalministri

telefoni teel esitatud arupärimiste peale olukorda operatiivselt selgitama tõttas. Kelle jaoks netikommentaatorid juba toidu- ja riideabi kotikesi komplekteerima hakkasid ning emotsionaalsemad lugejad lubasid lausa koju sisse trampida ja väiksekeseid sest põrgu eeskostjast päästa.

Karl väga nälginud siiski ei tundu. Põsed on parajalt prisked, pandakaru pildiga vallatud sukapiüksid jalas on ta nagu pooleteistaastane ikka, vahepeal nõuab tähelepanu, vahel ümised omaette, vahel noogutab suurtele rääkijatele hoolega peaga kaasa. Haige on ta natuke küll, nohu paneb nina nohisema ja mõned päevad pole seetõttu õuegi mängima jõutud. Traumatis justkui ei paista. Täitsa

tavaline pisike poiss.

Tema kodu, kus ta õe, ema ja vanaemaga elab ei ole muidugi mõni häärber. Justkui ainuvõimalikeks „inimlikeks elutingimusteks“ peetavat euroremonti ei paista, liigset luksust samuti. Siin-seal narmendab tapeediots, kuid tuba on kenasti soe, veevärk olemas, mänguasju rohkemgi kui kaks jõuaksid ära mängida. Ja olemas on ema süli. Sest seal meeldib Karlile kangesti olla.

Ema Kati* tegelikult noor tütarlaps – vaid 23 aastat ilma näinud. Tal on seljataga just ööpäevane töövahetus ja need kaks korda 60 minutit und, mis ta on endale enne ajakirjaniku tulekut lubanud, on näost veel näha. Nii nagu teistelgi noortel üksikema-

del ei ole tema elu just meelakumiline. Olles ise purunenud perekonnast, ei ole ka tal endal õnnestunud toimivaid lähisuhteid luua. Lapsepõlvest peale on tulnud lähedalasuvatel põldudel leivaraha teenida ja teismeiga viis ta seltskonda, millest ta täna arvab, et see oleks ta hukutanud. Kool jäi pooleli, peod venisid pikaks...

Ja siis tuli teadmine lapseootusest. Esimese hooga oli Katil juba kliinikusse raseduse katkestamiseks aeg pandud. See ei tundunud olevat reaalne, et suudaks lapsega toime tulla. Kliiniku ukselt pööras tüdruk siiski tagasi. Poole aasta pärast sündiski pisike Kairi*.

JÄTKUB LK 2

Valla planeeringu-
teportfellis on ligi
poolsada
buumiaegset
„surnud“ projekti

Võrreldes kinnisvarabuumi aastatega 2004-2007 on viimastel aastatel menetlusse antud planeeringute arv vähenenud ligi neli korda. Siiski on enamik neist buumiajal algatatud projektidest pooleli jäänudki ja need „kadunud“ tuleks kenasti maha matta.

LK 5

Anna oma hääl
„Saue valla
Aasta Tegu 2012“
lemmikule

Algab Saue valla 2012. Aasta Tegu hääletus, kus üles on seatud 10 nominenti. Hääletada on võimalik Saue valla kodulehel, Saue valla Facebooki lehel ja Ääsmäe, Hüüru ning Saue valla raamatukogudes. Hääletamise viimane päev on 15. veebruar.

LK 6

Kooli valiku
tegemise aeg
käes

Saue valla lastel on võimalik alustada oma kooliteed Ääsmäe Põhikoolis, Pääsküla Gümnaasiumis või Tallinna 53. Keskkoolis. Need kolm kooli on Saue valla laste jaoks piirkonnakoolid. Lisaks on võimalus valida Saue Gümnaasium ja kandideerida Laagri Kooli esimesse klassi.

LK 7

NOORSOOTÖÖ

Noorsootöö ideaal - noored ise protsessi kaasatud

Noorsootöö ehk noortele suunatud tegevused on laiahaardeline ja hõlmab endas palju erinevaid tahke. Eelmisel aastal toimunud hindamine tõi välja mõned valukohad, aga andis ka teadmise, et suund Saue valla noorsootöös on õige.

ENA SOODLA
kultuurinõunik

Noorsootöö visioon, millega peab arvestama kohalik omavalitsus: „Iga noorele on noorsootöös kättesaadavad mitmekülgsed isiksuse arengu võimalused!“ – on seadnud meid olukorda, kus peab üle vaatama hetke olukorra ja sõnastama täpsemini edasised suunad ka Saue valla noorsootöös. Sellest lähtuvalt sai ette võetud Saue valla noorsootöö kvaliteedi hindamine. Saue valla noortele suunatud tegevused saavad kindalsti olema 2013. aasta üheks prioriteetideks.

Tulemuseks tubli keskmine

Saue valla noorsootöö kvaliteedi keskmiseks hindeks oli 2,2 (maksimumhindest 4). Seega - arenguvajadus on olemas, ehk noored vajavad rohkem tähelepanu ja neile suunatud tegevusi. Kõige problemaatilisem on olukord noortele suunatud ettevõtlikkuse arendamisel ehk noortele ei ole tagatud mitmekülgset võimalust ettevõtlikkuse suurendamiseks. Samuti on vaja leida aktiivseid noori, kes tahaksid kaasa rääkida läbi osaluskoegade, et edasi anda valla juhtidele noorte soove ja nägemusi.

Ääsmäe Noortekeskus Exit ootab enda juurde noori igal tööpäeval peale koolitunde.

Hetkel ei ole Saue vallas veel noortekogu, kuid see on kindlasti üks võtmetegevusi noorte kaasamise protsessis. Seega siit üleskutses Saue valla aktiivsetele noortele (kuni vanuseni 26), olge aktiivsed ja võtke ühendust.

Plaanis on arendada noorsootöö alast koostööd meie naabritega ja välja anda noorsootöö vabatahtliku pass, mille alusel hakatakse iga-aastaselt tunnustama valla aktiivsemaid noori. Tunnustada tahaks juba olemasolevaid noor-

sootöö tegijaid ehk neid, kes oma töös tegelevad meie valla noortega. Saue valla noorsootöö ehk noortele suunatud tegevused toimivad eelkõige koolides, kus pakutakse huvitegevust ja erinevaid vabaaja veetmise võimalusi. Eraldi võiks välja tuua Ääsmäe Noortekeskuse Exit, mis ootab enda juurde noori igal tööpäeval peale koolitunde. Hetkel on käimas noortekeskuse renoveerimistööd, seega ruumid saavad varsti värskema väljanägemise ehk keskkond, kus noored

viibivad saab paremaks.

Eriliselt tahaks tänada Ääsmäe kooli kollektiivi, kes on hästi käima saanud õpilasomavalitsuse töö, mille töid esile hindamise käigus välishindajad.

Kokkuvõtteks võib öelda, et Saue valla noorsootöö on teema, millega peab tegelema aktiivsemalt ja konkreetsemalt ning ideaal oleks see, kui noored ise on selles protsessis kaasatud ja huvitatud enda elu huvitavamaks tegemisest. Ootame noori kaasa rääkima! ■

UUS TÖÖTAJA

Volikogu sekretär Caroli Kruus

Olen sündinud, lapsepõlve veetnud ja koolis käinud Tallinna linnas. Gümnaasiumi lõpetasin Tallinna 4. Keskkoolis ja kõrgema hariduse juhiabi erialal omandasin, tänaseks Tallinna Tehnikaülikooli struktuuri kuulavas, Tallinna Kerge-tööstustehnikumis. Seega oman põhjalikke teadmisi asjaajamisest, arhiivindusest ning mingil määral ka raamatupidamisest. Peale kooli olen läbinud mitmeid täiendõppeid oma erialal, kuna pean vajalikuks muutuva ajaga kaasas käimist.

Peale kooli asusin tööle Piirival-

veameti peadirektori referendina, kellena töötasin 5 aastat. Kuna soov oli ennast proovile panna ja olemasoleval töökohal arenguvõimalus puudus, sain võimaluse töötada mõnda aega Maa-ametis nõunikuna asjaajamise alal. Paari aasta möödudes aga pakuti võimalust jätkata Piirivalveametis dokumendihaldussüsteemi pead-
ministraatorina ja kuna kaasagne dokumendihaldus rajaneb paljuski digitaalsele asjaajamisele, nägin head võimalust anda oma panus selle arengule.

Käesoleva aasta jaanuarikuust

tuln, nüüd juba Politsei- ja Piirivalveametist dokumendihalduse juhtivspetsialisti ametikohalt, tööle Saue Vallavalitsusse volikogu sekretäriks. Minu juurest saab valla kodanik infot volikogus ning komisjonides arutlusel olevate teemade kohta. Samuti teen vajadusel ära kirju ja väljavõtteid volikogu dokumentidest. Kuna olen ka ise 2001. aastast elanud Saue vallas siis loodan, et saan anda endast parima koduvalla töösse.

Kodus kasvab 2 poega. Vaba aega armastan veeta perega ning tervisesporti või käsitööd tehes. ■

TASUTA JURIIDILINE NÕUSTAMINE

Ka 2013. aastal on sauevallal võimalik saada tasuta õigusalseid konsultatsioone Saue valla Kultuurikeskuses Laagris alates 4. veebruarist kuni 25. maini
ESMASPÄEVITI 14.00-18.00,
KOLMAPÄEVITI JA NELJAPÄEVITI 12.00-16.00.

Lisainfo 679 6765. Projekt viiakse ellu Saue Vallavalitsuse ja Juristide Liidu koostöös

Majanduslikes raskustes peredel (töötud, eakad ja puudega inimesed, paljulapselised pered) on võimalik Saue valla sotsiaalosakonnast veebruari lõpuni saada Euroopa Liidu toiduabi (õli, jahu, neljaviljahelbed, makaronid). Kaasa palume võtta kott toiduabi äraviimiseks. Sotsiaalosakond asub aadressil Laagri alevik Vae tn 2.

Vastuvõtuajad: esmaspäev 8.00-12.00 ja 14.00-16.00, kolmapäev 8.00-12.00 ja 14.00-18.00. Info: 654114, 6541144, 6541136.

Lühidalt

Maamaksu teadet tasub hoolega uurida

Veebruarikuu toob postkastidesse maamaksu teated. Nende õigsust üle kontrollides tasub mees hoida mõned olulised lähtekohad.

1) käesoleval aastal kehtima hakanud koduomanike maamaksuvabastus vabastab maamaksust maa omaniku elamumaa või maatulundusmaa õuemaa kõlviku osas tiheasustusalal kuni 0,15 ha osas ja hajaasustuses kuni 2,0 ha ulatuses, kui sellel maal asuvas hoones on tema elukoht rahvastikuregistri andmetel 1. jaanuari 2013. seisuga;

2) kui maa on kaasomandis, on kaasomanikud maamaksust vabastatud kokku tiheasustusalal 0,15 ha ja mujal 2,0 ha ulatuses;

3) kui maaüksuse suurus ületab eelnimetatud maksuvabastuse suurused, tuleb ülejäänud maa eest maamaksu tasuda;

4) avalduse esitanud represseeritud ja nendega võrdsustatud isikud on vabastatud maamaksust nende omanduses oleva elamumaa või maatulundusmaa õuemaa kõlviku osas;

5) pensionärid täiendavat maksuvabastust ei saa;

6) alla 5 eurost maksu maksmata ei pea ja maksuteadet ei väljastata, välja arvatud juhul, kui ühel inimesel on mitu alla 5 eurose maksuga maaüksust, siis liidetakse need kokku ja esitatakse maksuteade;

7) maksuteate väljastab Maksu- ja Tolliamet, aga aluseks on vallavalitsuse poolt saadud andmed;

8) tasumine toimub Maksu- ja Tolliameti arveldusarvele, seega ei ole vallavalitsuses infot, kes kui palju ja millal tasus. Näiteks infot, et kas on ettemaksu, peab maksumaksja uurima ikka Maksu- ja Tolliameti infotelefonilt, võla suurust saab vaadata ka ID-kaardiga interneti sisenedes Maksu- ja Tolliameti viitelt.

Seoses maamaksuseadusesse tehtud muudatustega on maamaksu andmete korrastamisega olnud palju parandusi ja andmete kontrollimisi teistest andmebaasidest. Seetõttu palume saadud maamaksu teadet hoolega uurida ja igasuguste kahtluste korral vallavalitsusse helistada ning maksuarvestus üle küsida. Tekkinud vigu on alati kergem kohe parandada, sest Maksu- ja Tolliameti tehakse vigade paranduste kohta ka uus väljatrükk. Hilisem vigade parandus on palju keerulisem, sest siis tuleb taotleda Maksu- ja Tolliameti kõikide vigade eraldi parandamist ning see võtab rohkem aega.

Lisainfo: maaregistripidaja Ene Lepist, 654 1149
ene.lepist@sauevald.ee.

SAUE VALLA AMETLIKUD PLANEERINGUTEATED

DETAILPLANEERINGUTE AVALIKUD VÄLJAPANEKUD

Saue Vallavalitsus võttis 15.01.2013 korraldusega nr 29 vastu ja suunas avalikustamisele Püha külas **Künka kinnistu** detailplaneeringu. Detailplaneeringuga kavandatakse Künka (kastritunnusega 72701:002:0239, suurusega 5 421 m², sihtotstarve tootmismaa 100%) kinnistule äri- ja tootmishoone rajamist. Detailplaneeringu koostamise eesmärk on muuta kinnistu maakasutuse sihtotstarbe 100% tootmismaaast 50% äri- ja 50% tootmismaaiks ning määratakse ehitusõigus ja hoonestustingimused kuni 3-koruselise äri- ja tootmishoone (büroo- ja laohoone) rajamiseks. Ühtlasi määratakse detailplaneeringus üldised maakasutustingimused ning heakorrastuse, haljastuse, juurdepääsude, parkimise ja tehnovõrkudega varustamise põhimõtteline lahendus. Hetkel paikneb Künka kinnistul nõukogude ajal ehitatud lagunenenud laudahoone. Saue valla üldplaneeringu kohaselt asub planeeringuala hajaasustusosalal, millele ei ole määratud maakasutuse juhtotstarvet. Üldplaneeringu seletuskiri sätestab, et olemasolevaid katastriüksusi võib kasutada edasi nende senise kasutusotstarbe järgi. Detailplaneeringu eesmärk ja lahendus ei ole vastuolus Saue valla üldplaneeringuga.

Künka kinnistu detailplaneeringu avalik väljapanek toimub 19.02.2013 kuni 5.03.2013 kella 8.00-16.30 (kolmapäeviti kuni 18.30-ni ja reedeti kella 14.00-ni) Saue vallamajas, Veskitammi 4, Laagri alevik, kus on võimalik tutvuda kinnistu detailplaneeringu materjaliga. Avaliku väljapaneku kestel on võimalik tutvuda detailplaneeringute jooniste ja seletuskirjaga elektrooniliselt valla veebilehel

Saue Vallavolikogu võttis 31.01.2013 otsusega nr 4 vastu ja suunas avalikustamisele Vanamõisa külas **Kääru tn 2** kinnistu ja lähiala detailplaneeringu. Detailplaneeringu koostamise eesmärk on Kääru tn 2 kinnistu maasihtotstarbe osaline muutmine, kinnistu jagamine kaheks üksikelamukrundiks, millest üks moodustatakse olemasoleva majavalduse juurde ja teine elamukrunt uue üksikelamu ehitamiseks ning üks transpordimaa sihtotstarbega krunt Suurevälja tee äärde planeeritava kõnnitee ehitamiseks ja teenindamiseks. Saue valla üldplaneeringu kohaselt asub detailplaneeringuks taotletav maa-ala tiheasustusosalal Vanamõisa küla tuumikus ning planeeritava maa-ala maakasutuse juhtotstarbeks on määratud pere- ja

ridaelamumaa. Planeerimisel tuleb lähtuda Saue valla üldplaneeringuga kehtestatud krundi miinimumsuurustest ja tiheasustusele vastavatest planeerimisühemõtetest – tiheasustusosalal uute üksikelamute kruntide suuruseks peab olema 1 500 - 2 400 m². Antud kinnistu asukohta, ebakorrapärase kuju ja olemasolevate hoonete asukohta puhul ei ole võimalik moodustada kahte kompakset üksikelamukrunti, mille suurused oleks kooskõlas üldplaneeringuga ette nähtud kruntide suuruse osas ning seetõttu maa efektiivsena kasutamise seisukohalt on otstarbekas planeerida elamumaa krundid suurustega 923 m² ja 2 547 m². Väiksema krundi suuruse planeerimine on tingitud ka asjaolust, et üle kinnistu kulgev olemasolev juurdepääsutee on kaasatud uue moodustatava kinnistu koosseisu, et ei tekiks eraldiseisvat kinnistut. Juurdepääsuteed kasutavad ka naaberkiinnistu elanikud ning notariaalselt sõlmitud kokkulepe koos plaaniga on kantud ka kinnistusraamatusse teeservituudina. Planeeringuga moodustatakse transpordimaa krunt (suurusega 75 m²) Suurevälja tee äärde planeeritava kõnnitee ehitamiseks ja teenindamiseks. Detailplaneeringuga tehakse ettepanek valla

üldplaneeringu muutmiseks ühe üksikelamukrundi lubatud suuruse osas.

Kääru tn 2 kinnistu detailplaneeringu avalik väljapanek toimub 19.02.2013 kuni 19.03.2013 kella 8.00-16.30 (kolmapäeviti kuni 18.30-ni ja reedeti kella 14.00-ni) Saue vallamajas, Veskitammi 4, Laagri alevik, kus on võimalik tutvuda kinnistu detailplaneeringu materjaliga. Avaliku väljapaneku kestel on võimalik tutvuda detailplaneeringute jooniste ja seletuskirjaga elektrooniliselt valla veebilehel.

Saue valla territooriumil jaanuaris 2013 ei algatatud ega kehtestatud detailplaneeringuid

Detailplaneeringute algatamise, vastuvõtmise ja kehtestamise korralduste ja otsustega on võimalik tutvuda ka elektrooniliselt Saue valla veebilehel: http://www.sauevald.ee/ehitus_planeerimine.

Lähemat informatsiooni saab planeeringute spetsialistilt Maili Metsaotsalt 654 1157, maili. metsaots@sauevald.ee.

VESI JA KANALISATSIOON

Kevadel algab **Ääsmäe** reoveepuhasti kapitaalremont

Kui Ääsmäe elanikud näevad oma külas teodoliitidega askeldavaid mehi, siis ei maksa sellest ärevusse sattuda.

MIKKO LÖHMUS
abivallavanem

Nimelt on need ASi Nordcon'i projekteejad, kes valmistavad ette kevadel algavat Ääsmäe ühisveevärgi ja kanalisatsioonitrasside rekonstrueerimise I etappi. Täna on kõik hanked läbi viidud, lepingud

sõlmitud ning projekteerimistööd alanud.

I etapis on põhiohk Ääsmäe reoveepuhastil. Aeg ajalt ümbruskonnas leviv ebameeldiv solgihais viitab sellele, et puhasti ei tööta nõuetekohaselt. Lisaks puhastile rekonstrueeritakse Kaseurva tänava ääres asuv Soopealse joogivee puurkaev-pumpla ja sealsamas paiknev reoveepumpla.

Madalale maale rajatud Ääsmäe

suureks probleemiks on liigvesi, mis eelmisel sajusel suvel ja sügisel palju ebameeldivusi põhjustas ja keldritesse vett tõi. Nende ebameeldivuste leevendamiseks on lähikuudel kavas haamerdada Ääsmäe kooli juurest Kasesalu 22 elamuni ja edasi Kaseurva tänavani kulgev дренаaži magistraaltoru ning seejärel kavandada vajalikud remonttööd (puhastus, vajunud ja sisse vajunud lõikude ümberehitus). □

VESI JA KANALISATSIOON

Vald taotleb **Laagri joogivee kvaliteedi** parandamiseks euroraha

2012. suviste ühisveevärgi ja kanalisatsioonitöödega rekonstrueeriti ühisveevärgi ja kanalisatsiooni torustikud Laagri aleviku Koru, Nõlvaku ja Pilliroo piirkonnas, samuti läbisid põhjaliku uuenduskuuri kolm puurkaev-pumplat.

MIKKO LÖHMUS
abivallavanem

Laagri puurkaev-pumplate rekonstrueerimine ning uute reoveepuhastusseadmete paigaldamine löi eelduse selleks, et aastaid probleemiks olev ebameeldiv sade ning aeg ajalt pruuniks muutuv ja filtreid ummistav joogivesi muutuks 21. sajandile vastavaks.

Selleks, et joogivee kvaliteedi osas ka koera sabast üle saada, tuleb välja vahetada Laagri keskasula vanad ja aegunud joogivee trassid Avamaa, Redise, Kuuse põik jt tänavatel. Kokku taotles Saue vald oma vee-ettevõtte ASi Kovek kaudu toetust 2680 meetri joogiveetorstiku uuendamiseks ja 1378 meetri täiesti uue ehitamiseks. Samuti on kavas rekonstrueerida 1200 meetrit aja ära elanud kanalisatsioonitorustikku ja kaasajastada (automaatika,

seadmed) 8 reoveepumplat. Kokku on taotluse maht ca 1,5 miljonit eurot, millest valla omafinantseeringuks on 311 000 eurot, ülejäänud raha taotletakse Euroopa Liidu Ühtekuuluvusfondist.

Positiivse rahastusotsuse saamisel alustatakse töödega juba tänava sügisel ning lõpetatakse 2015. aastal.

Lisainfo saamiseks võib pöörduda abivallavanem Mikko Löhmuse poole, telefon 5119343, e-post mikko.lohmus@sauevald.ee. □

UUDIS

Mõõtmistööd **Laagri alevikus**

Saue valla ettevõtte AS Planser teostab vastavalt Tallinna Linnaplaneerimise Ametiga sõlmitud lepingule Tallinna 2. järgu geodeetilise võrgu rekonstrueerimist.

LEMMI PARK
AS Planser
tegevusdirektor

Riigihanke raames rekonstrueeritakse Nõmme, Mustamäe ja Öismäe piirkonna 2. järgu geodeetilist võrku, mis haarab osaliselt Saue valda (Laagri alevikut). Veebruari esimesel nädalal toimusid mõõtmistööd Laagri alevikus. Kohaliku põhivõrgu rajamise ja rekonstrueerimise eesmärgiks on kindlustada geodeetiliste tööde tegemine ühtses riiklikus koordinaatsüsteemis L-EST97 ja Balti Kõrguste Süsteemis (BK77). Geodeetilise võrgu rekonstrueerimine ja selle tulemusel rajatud täpsem geodeetiline võrk, on vajalik maade

mõõtmisel ja müügil, planeeringute kehtestamisel, hoonete, teede- ja muu infrastruktuuri ehitamisel, liikluse korraldamisel jne.

Rekonstrueerimistööd võib jagada nelja etappi. Kõigepealt viiakse läbi olemasolevate geodeetiliste märkide ülevaatus ja määratakse nende vastavus ja sobivus rekonstrueeritavasse võrku. Seejärel määratakse uute rajatavate märkide asukohad ja kooskõlastatakse need kohaliku omavalitsusega ning vajadusel trasside valdajatega. Ehitamise käigus remonditakse võrku kaasatud olemasolevad ja rajatakse uued kohtkindlad märgid. Kolmandas etapis teostatakse geodeetilise võrgu mõõtmine ja neljandas mõõtmis- ja tasandusarvutused ning aruannete koostamine. □

KASULIK

Laagri lähistel on kaks elektriautode **kiirlaadimispunkti**

Jaanuaris sai kasutusloa Saue vallas Pärnu maantee ääres Rimi kaupluse juures asuv teine kiirlaadimispunkt.

KODUVALD
annely.sumre@
sauevald.ee

See on avalik laadimispunkt, kus kõik elektriautode omanikud saavad kütet. Füüsiliselt küll Saku valla territooriumil, aga

Saue valla piiril – teisel pool Pärnu maanteed Tamro lähedal on teinegi kiirlaadimispunkt.

Jaanuari seisuga on Eesti kiirlaadimisvõrgus laetud autosid enam kui 6500 korral ning energiat on üle kantud ligikaudu 45 MWh. Ühe laadimisessiooni kestvus on keskmiselt 21 minutit. □

PLANEERIMINE

Valla planeeringuteportfellis on ligi poolsada buumiaegset „surnud“ projekti

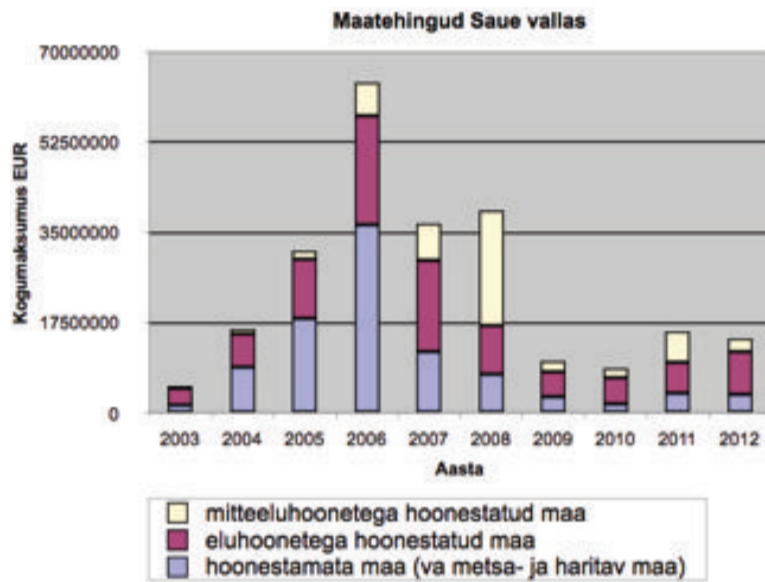
Võrreldes kinnisvarabuumi aastatega 2004-2007 on viimastel aastatel meneflusse antud planeeringute arv vähenenud ligi neli korda. Siiski on enamik neist buumiajal algatatud projektidest pooleli jäänudki ja need „kadunukesed“ tuleks kenasti maha matta.

Kui 2012. aastal algatati 9 planeeringut, siis kõige kõvem aasta oli 2005, mil paberid toodi sisse suisa 81 detailplaneeringu algatamise osas. Vahe täpselt üheksakordne. Planeerimisalane aktiivsus on seega kõvasti kukkunud. Reaalsuses kuvab see näitaja tegelikult küll vaid tabeli ühte veergu. Sest noist buumiaastaist, mil paljudest maaomanikest said potentsiaalsed kinnisvarahaid ja arendajad, on kehtestamisfaasi jõudnud planeeringute arv kordi väiksem.

Ehitus-, planeerimise ja maaosakonna juhataja Kalle Pungase hinnangul olid toonased planeeringute algatamised tihtilugu lihtsalt kena müügitrikk, sest märke „algatatud detailplaneering“ andis kaubale justkui jumet juurde. Paljud neist algatamise otsustest jäidki sahtlisse ja kuigi need „surnud“ planeeringud otseselt kedagi ei sega, aga: „Bürokraatias võiks aeg-ajalt pahna ka prügikasti saata,“ leiab Pungas.

Idee on selles, et need planeeringute algatamise otsused tuleks kehtetuks tunnistada. „Me kõigepealt küsime maaomanikult üle, kas nad on sellega nõus. Paljudel juhtudel on omanik vahetunud (pärimine jms) või plaanid muutunud, nii et ma arvan, et suur osa on lõpetamisega nõus. Kuna paljud planeeringud on omal ajal algatatud hajaasustuses, siis seoses uue üldplaneeringu kehtestamisega võib juhtuda, et detailplaneering enam polegi nõutav, vaid saab hakkama projekteerimistingimustega. Kes aga lõpetamisega nõus pole, siis ilmselt anname mingi

protseduurilisi võimalusi valla planeeringuportfelli puhastamiseks.

Üldplaneering lubaks elanike arvu kasvatada poole võrra

Eelmise aasta lõpus kehtestatud valla üldplaneeringu kohaselt saaks ehitada eluasemeid veel ca 5000le inimesele. Pungas kinnitab, et tegelikult andis selle võimaluse juba ka eelmine - 2005. aastal kehtestatud üldplaneering, täiendavaid perspektiivseid tiheasustusalade võimalusi uus dokument ei loonud. Tema sõnul kaaluti menetluse käigus ka võimalust, et osad senised elumaaad ära jätta, aga häda on selles, et buumiaegseid detailplaneeringuid tehti üsna eklektiliselt. Asustus ei

väga tähelepanelikult ka keskkonnamõtude strateegilise hindamise käigus, enne kooskõlastust ei saa, kui pikema perspektiivi jätkusuutlikkus on tõestatud,“ nendib Pungas.

Samas ei usu mees siiski, et lähiajal mingit elamumaade detailplaneeringute hüppelist kasvu võiks tekkida. Ta ütleb, et viimase kolme aasta jooksul pole valda ehitatud ühtegi uut kortermaja, ka ridaelamuid mitte, pigem tehakse hajaasustusse üksikuid maju ning lõpetatakse pooleliolevaid objekte.

Üldiste suundumuste mõju

Kinnisvarauudised on viimastel aegadel reipamad – kinnisvarabüroode juhid kasutavad retoorikat nagu, kasv, elavnemine, aktiveerumine. Pungas hindab sedasorti optimismi fiktsiooniks. „Kui vaadata numbrite taha, siis see elavnemine toimub kindlates segmentides - kaubaks lähedalt korterid Tallinna (kesk)linnas ja jõudsalt ka ida pool – Narvas, Narva-Jõesuus. Suur osa neist tehakse väliskapitali sissevoolu kaudu. Palju ostetakse kinnisvara omavahenditest, mitte laenu rahaga. On tõenäoline, et tegemist ei ole kohaliku elanikuga,“ leiab Pungas. Ta soovib vaadata rahvastiku emigratsiooni ja loomuliku iibe tendentsi. „Eelmisel aastal ületas väljaränne sisserännet ca kuue ja poole tuhande inimese võrra, mis on viimase kümne aasta rekord. Need, kes lahkuvad välismaale, on just needsamad potentsiaalsed kinnisvara ostjad. Teiselt poolt – viimase kahe aastaga on Eestis sündimus vähenenud 11,5%, eelmisel aastal saavutas negatiivne loomulik iive viimase viie aasta kõrgeima taseme. Ei ole ju loogiline, et võimalike klientide arv väheneb, aga turg kasvab,“ resümeerib Pungas.

Detailplaneeringud 2011	Planeeringute arv (elamumaa)	Planeeringute arv (äri- ja tootmine)	Planeeritud elamuaseme arv	Planeeritud kruntide arv/hoonetete arv (äri- ja tootmine)
Algatatud	21	16	5	34
Kehtestatud	22	14	8	53

Detailplaneeringud 2012	Planeeringute arv (elamumaa)	Planeeringute arv (äri- ja tootmine)	Planeeritud elamuaseme arv	Planeeritud kruntide arv/hoonetete arv (äri- ja tootmine)
Algatatud	9	5	2	10
Kehtestatud	25	18	7	98

Detailplaneeringud 2004-2010

Aasta	Algatatud	Kehtestatud
2004	76	18
2005	81	29
2006	80	33
2007	64	28
2008	40	19
2009	24	28
2010	23	19

Elamuaseme arvu all on toodud välja nii üksikelamute, kaksikelamute, ridaelamute ning korterite arv. Äri- ja tootmismaadel arvestatud nii kruntide arvu, kui ka planeeritavate hoonete arvu (ei ole arvestatud puurkaevude ja alajaamade tarbeks tootmismaadega).

laienenud loogiliselt olemasolevast asumist kaugenedes, vaid vastavalt sellele, kus maaomanik parasjagu aktiivsem ja ambitsioonikam oli – siil siin, rida seal. „Ja kui chituseõigus on juba antud, siis seda naljalt tühistada ei saa,“ ütleb Pungas.

Ta kinnitab, et nende arvestusliku 5000 lisaelaniku puhul arvestab üldplaneering loomulikult ka taristuga. Et ei ole nii, et vald laseb välja ehitada eluasemeid viiele tuhandele inimesele ja sotsiaalse infrastruktuuri ja majanduslike aspektide peale üldse ei mõtle. „Seda asjaolu hinnatakse

mõistliku aja, et nad mingeidki toiminguid teeksid ja siis vaatame edasi. Ega meil kohtuasja norida pole mingit vajadust, nii et vägisi ei hakka peale minema,“ kirjeldab Pungas

KINNISVARA

Avalik enampakkumine vallavara müügiks

Vastavalt Saue Vallavolikogu 26.08.2010.a. määrusele nr. 16 „Saue vallavara valitsemise kord“ ja 29.11.2012.a. otsusele nr. 94 korraldab Saue Vallavalitsus avaliku kirjaliku vallavaravara enampakkumise järgmiste hoonestatud kinnisasjade ja korteriomandi müügiks:

1. Harjumaal, Saue vallas, Maidla külas asuv kinnistu Maidla töökoda (0,09 ha tootmismaad 100% katastritunnusega 72704:002:0594, registriosa nr 13915402) koos selle oluliste osadega (töökoda üldpinnaga 288,4 m²) alghinnaga 4 590 eurot. Tagatishinnaga 459 eurot. Lisainfot objekti

kohta saab telefoni teel tööpäeviti Saue Vallavalitsuse haldusjuhi Villy Sudemäe käest tel 53 097 690 või e-posti teel: villy.sudemae@sauvald.ee.

2. Harjumaal, Saue vallas, Maidla külas Haraka tee 3 asuv kinnistu (800 m² tootmismaad 100% katastritunnusega 72704:002:0603, registriosa nr 13991902) koos selle oluliste osadega (vesiveski üldpinnaga 510,8 m²) alghinnaga 5 780 eurot. Tagatishinnaga 578 eurot. Lisainfot objekti kohta saab telefoni teel tööpäeviti Saue Vallavalitsuse haldusjuhi Villy Sudemäe käest tel 53 097 690 või e-posti teel: villy.sudemae@sauvald.ee.

3. Harjumaal, Saue vallas, Ääsmäe külas, Kasesalu 18-1 asuv korteriomand (üldpind 79,3 m, elamumaa 100% katastritunnusega 72704:002:0069, registriosa nr 7979602) alghinnaga 22 270 eurot. Tagatishinnaga 2 227 eurot. Lisainfot objekti kohta saab telefoni teel tööpäeviti Saue Vallavalitsuse haldusjuhi Villy Sudemäe käest tel 53 097 690 või e-posti teel: villy.sudemae@sauvald.ee.

Pakkumised tuleb esitada kirjalikult suletud ümbrikus 28. veebruariks 2013. a kella 10.00-ks aadressil Saue Vallavalitsus, Veskitammi 4, Laagri alevik, Saue vald, 76401 Harjumaal. Ümbrikule märkida

märgusõna „Vallavara enampakkumine – mitte avada enne 28.02.2013 kell: 10.05“ ning objekti nimetus, mille ostmiseks on pakkumine esitatud.

Pakkumises peavad sisalduma:

- pakkuja nimi, aadress, kontakttelefon ja isikukood (juhul kui juriidiline aadress erineb postiaadressist, tuleb näidata ka postiaadress);
- juhul kui pakkuja on juriidiline isik, siis juriidilise isiku õigusaktidest ja põhikirjast või ühingulepingust tuleva pädeva organi otsus enampakkumisel osalemise kohta;
- nõusolek enampakkumisel osalemiseks enampakkumise teates esita-

tud tingimustel;

- tõend tagatishinna tasumise kohta;
- numbrite ja sõnadega kirjutatud ostusumma (eurodes täisarvuna). Kui need ei lange kokku, loetakse kehtivaks sõnadega kirjutatud ostusumma;
- pakkumise esitaja allkiri.

Avalduse vorm ja täiendav info enampakkumisel osalemiseks on kättesaadav Saue valla kodulehel esilehel uudiste rubriigis.

Täiendavat infot saab tööpäeviti telefonil 654 1150 või 5309 7690 Saue Vallavalitsuse haldusjuhilt Villy Sidemäelt või e-posti teel: villy.sudemae@sauvald.ee. □

Noppeid naabritelt

Saku planeeritakse kirikut

Saku alevikus Saku-Tõdva ja Tallinn-Saku-Laagri kõrvalmaanteede, Pähklimäe 1 ja Kütso tn 4 kinnistute vahelisel alal ning lähialal on algatatud detailplaneering sakraalehitise (kiriku) rajamiseks. Planeeringu koostaja on projekteerimisbüroo Loovmaastik OÜ. Sakraalehitise eskiis on tutvumiseks välja pandud Saku Vallaraamatukogus, samuti saab eskiisiga tutvuda Saku valla kodulehel. *Saku Sõnumid 11. jaanuar 2013*

Sündiv kool otsib Nõmmele kodu

Nõmmel Tähe ja Raudtee tänava nurgal asuva Ristija Johannese õigeusu koguduse liikmetest lapsevanemad ja õpetajad on juba ligi aasta tegelenud uue üldhariduskooli käimalükkamisega. Praegu on aktiivselt käsil sobiva rendipinna otsimine Nõmmele, kooli loojad on avatud erinevatele pakkumistele ja soovitudele. Esimestel aastatel alustab kool rendipinnal, otsides samal ajal võimalusi päris oma maja ostuks ja remondiks. Kooli näol on tegemist kodanikualgatusena ja siiani on töö toimunud vabatahtlikkuse alusel, kooli käivitamiskulude katteks oleme algatanud korjanduse. Pöördume nõmmele poole eeskätt palvega aidata meil leida koolile sobivat hoonet esimesteks õppeaastateks. Oleme valmis kolima kooli kasvamise rütmis ka õppeaasta kaupa järjest suuremale pinnale. Näiteks esimesel aastal piisab neljakümnele lapsele ja kümmele töötajale umbes saja ruutmeetri suurusest eramajast. Lähem info on leitav meie kodulehelt www.pjk.ee. Pikemas perspektiivis otsime ka päris oma maja, mis on meile vajalik tegutsemiseks täiemahulise gümnaasiumina," ütles Liivika Simmul, Püha Johannese Kooli Sihtasutuse juhatuse esinaine. Pakkumisi või soovitusi oodatakse info@pjk.ee, samasse võib pöörduda ka küsimuste või ettepanekutega. *nommesonumid.blogspot.com 21. jaanuar 2013*

Keila linn sai sünnipäevaks oma logo

Keilale linnaõiguste andmise pidulik koosolek toimus 13. mail 1938. Nende aegade meenutuseks oleme pidanud maikuud oma linna sünnipäevakuuks. Linn sai juubeliks oma logo, mida saab kasutada erinevatel trükistel, üritustel ja linnaruumi kujunduselemendina. Logo autor on Keila Lehe kujundaja Märt Lillesiim.

„Keila linna juubeli sümbolikat kujundades lähtusin tuttavatest visuaalidest ning värvidest. Kasutatud on vapilt tuttavat rukkilillemotiivi ning sinist tooni, mille traditsioonilisust täiendab kaasaegne abstraktne muster. Kasutatud kirjastiil on klassikaline ning konservatiivne. Muudes materjalides toetavad tuumiklogo omakorda modernsemad kirjastiilide perekonnad, mis täiendavad sümbolikat värskel lõppviimistlusega. Logo ja sümbolika on koostatud avatud süsteemina ja seega annab see laialdased kasutusvõimalused erinevateks visuaalseteks kombineeritud lahendusteks. Värviskeem, mustrid ja kirjastiilid loovad sidususe ja moodustavad ühtlase ning meelde jääva terviku," ütles Lillesiim.

Keila Leht 18. jaanuar 2013

TUNNUSTUS

Anna oma hääl „Saue valla Aasta Tegu 2012“ lemmiknominendile

Algab Saue valla 2012. aasta tegu hääletus. Hääletada on võimalik Saue valla kodulehel, Saue valla Facebooki lehel ja Ääsmäe, Hüüru ning Saue valla raamatukogudes allolevate nominentide seast. Hääletamise viimane päev on 15. veebruar.

ENA SOODLA
kultuurinõunik

Raamatukogus olevatele sedelitele tuleb märkida Saue valla 2012. aasta tegu ja hääletaja nimi. Nimetatud sedelid ei lähe arvesse. Topelt-hääled eemaldatakse, seega hääletada saab ainult ühe korra ja ühe teie poolt valitud kohas (kas veebikeskkonnas või raamatukogus). Nominendid on nimetatud Saue valla elanike poolt ja nende toodud põhjendustega.

SAUE VALLA 2012. AASTA TEO NOMINENDID

Laagri-Saue kergliiklustee - Liikumine teeb inimesed rõõmsaks. Vahva on näha, et inimesed kasutavad seda ja on rõõmsad. Tänu sellele kergliiklusteele on elanikel võimalik kergemini liigelda Laagrist Sauele ja ka rongijaama. Lisaks annab korralik valgustatud kergliiklustee rohkelt võimalusi kohalikele elanikele aastaringseks sportimiseks.

Laste mänguväljak koos minirattatega Kuuse 26 Laagris - Tänu mänguväljaku lähedusele on selle vahetu ümbrus muutunud palju rõõmsamaks. Eriti tänuväärne tegu on paljude kastanite istutamine laste mänguväljakule, mis on andnud rohelisema ilme.

„Vanamõisa legendid 2012“ - Saue valla külades toimunud sündmustel põhinev näitemäng. Selle ettevalmistuse ja proovidega tegelesid ligikaudu 70 Saue valla aktiivset kodanikku mitme kuu jooksul. Näitemäng, milles esinesid külade näitetrupid, laulukoor, toimus 15. juunil 2012. aastal Vanamõisa Vabaõhukeskuses. Üritusest said elamuse ja äratundmisrõõmu ca 500 külast. See näitab, et kui tehakse nii suurearvuliselt ja rõõmuga „tsirkust“ oma inimestega, on meil Saue vallas mõnus elada.

Saunapunkti valgustatud 1,5 km suusa- ja terviserajad - Valgustus ja uus rajaprofiil valmisid 2012. aastal. Andres Laineste on Nõuma talu maadele kujundanud arvestatava rahvaspordiraja, mille kasutamine on kõigile tasuta.

Kergliiklustee rajamine Alliku külla Kotka tee kuni Instituudi tee bussipeatuseni - Jutsid ootavad nüüd turvaliselt koolibussi peatuses, mitte enam keset sõiduteed.

Comarketi avamine Laagri keskuses - Väga korralik kodupood! Kiitus idee algatajatele ja teostajatele!

Nõlvaku Lasteaed - Energiasäästlik ja innovatiivne ettevõtmine. Lapsed said endale moodsa ja innovaatilise lasteaia,

Comarketi avamine

Rulapark Laagris

Näitemäng „Vanamõisa legendid“

Koidu küla asutamine

mildest on rõõmu nii suurtele kui väikesetele tegijatele.

Koidu küla asutamine - Koidu küla elanikud on rõõmsad, et nende kodukant sai ametliku külastaatuse.

Rulapark Laagris - Noortel on või-

malus oma vaba aega veeta soojemal aastaajal rulapargis.

Vanamõisa suvelõppupidu koos käsitöölaadaga - Ülepiiriline ja oluline suursündmus, mis on märgilise tähendusega mitte ainult Vanamõisale vaid ka Saue vallale. ■

HARIDUS

Saue valla laste vastuvõtt kooli 2013/2014 õppeaastaks

Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse alusel on igal kohalikul omavalitsusel kohustus tagada kõigile tema haldusterritooriumil elavatele koolikohustuslikele isikutele võimalus omandada põhiharidus. Selleks kehtestab valla- või linnavalitsus elukohajärgse munitsipaalkooli määramise tingimused ja korra. Elukohajärgse kooli määramisel arvestatakse oluliste asjaoludena esmajärjekorras õpilase elukoha lähedust koolile, sama pere teiste laste õppimist samas koolis ja võimaluse korral vanemate soove.

BIRGIT TAMMEJÕE-TULP
haridusnõunik

Saue Vallavalitsuse määruse kohaselt määrab vald kõigile koolikohustuslikku ikka jõudnud lastele 30. aprilliks elukohajärgse kooli, kuhu on tagatud õppima asumise võimalus 1. septembrist. Seega ükski Saue vallas elav 7-aastane laps ei jää koolikohata.

Saue valla lastel on võimalik alustada oma kooliteed Ääsmäe Põhikoolis, Pääsküla Gümnaasiumis või Tallinna 53. Keskkoolis. Need kolm kooli on Saue valla laste jaoks piirkonnakoolid ning seal tagatakse koht kõigile Saue valla elanikena elanikeregistris registreeritud koolikohustuslikele lastele. Lisaks nendele kolmele koolile on võimalik alustada kooliteed Laagri Koolis ning Saue Gümnaasiumis.

Ääsmäe Põhikool

Vastuvõtt Ääsmäe Põhikooli toimub lapsevanema avalduse alusel, millele tuleb lisada järgmised dokumendid:

- kooli direktori poolt kinnitatud vormis taotluse (vormi leiab kooli kodulehelt või saab kantseleist);
- kooli sisseastuja isikut tõendava dokumendi (selle puudumisel sünnitunnistuse või -tõendi);
- vanema isikut tõendava dokumendi ametlikult kinnitatud ära kirja või väljavõtte;
- 2 fotot mõõdus 3cm x 4 cm;
- ametlikult kinnitatud väljavõtte õpilase tervisekaardist selle olemasolul;
- koolieelse lasteasutuse poolt väljastatud koolivalmiduse kaardi juhul, kui laps on käinud koolieelses lasteasutuses.

TURVALISUS

Koostöös loome turvalisust

Loomisel on Saue valla abipolitseinike rühmitus, kõik vähemalt 18-aastased kriminaalkorras karistamata vallakodanikud on oodatud osalema väljaõppel.

HERMANN TOOM
abipolitseinike rühmajuhataja

Vabatahtlik tegevus on tänapäeva liberaalse ühiskonna oluliseks tunnuseks. Vabatahtlike ühendusi ja organisatsioone on Eestis aina enam ning nende tegevusvaldkonnad on väga mitmekesised. Umbes neljandik Eesti elanikest pühendab osa oma ajast vabatahtlikule tegevusele.

Hea näide vabatahtlikust tege-

vastu võetakse kõiki Saue valda registreeritud lapsi. Vastav avaldus tuleb esitada kooli hiljemalt 31. maiks.

Pääsküla Gümnaasium

Saue valla lastele, kelle elukoht jääb põhjapoole Keila-Saue-Laagri maanteed, on elukohajärgseks kooliks Pääsküla Gümnaasium. Selle aluseks on vastav Tallinna linna ja Saue valla vahel sõlmitud kokkulepe.

Pääsküla Gümnaasiumisse astumiseks tuleb kooli esitada järgmised dokumendid:

- avaldus;
- sisseastuja sünnitunnistuse ametlikult kinnitatud ära kirja;
- vanema isikut tõendava dokumendi ametlikult kinnitatud ära kirja (vanem ei pea avaldusele lisama enda isikut tõendavat dokumenti digiallkirjaga kinnitatud avalduse esitamise korral);
- sisseastuja tervisekaart (selle olemasolul);
- Pääsküla Gümnaasium võtab dokumente vastu alates 15. märtsist ja lapsevanemal tuleb pöörduda otse kooli.

Tallinna 53. Keskkool (Sütiste tee 42)

Lapsed, kes soovivad omandada põhiharidust vene õppekeelega koolis, saavad teha seda Tallinna 53. Keskkoolis. Vastav võimalus on fikseeritud juba eelpool mainitud kokkuleppes Tallinna linnaga. Kooli astumiseks tuleb esitada järgmised dokumendid:

- avaldus;
  - sünnitunnistuse koopia;
  - koopia ühe lapsevanema passist;
  - tervisekaart;
- Dokumentide vastuvõtt toimub koolis alates 15. märtsist.

Laagri Kool

Laagri Kool on erakool, mis võtab õpilasi vastu vastavalt kooli põhikirja punktile 4.1.2 ning punkti 4.1.4. alusel kehtestatud õpilaste vastuvõtmise, ühest koolist teise ülemineku ja koolist lahkumise korrale.

Laagri Kooli saab vanem esitada taotluse lapse õpilaskandidaadiks vastuvõtmiseks 1.-17. veebruarini. Vastava taotluse kättesaamisest teavitab kool vanemat kirja või e-kirja saatmisega 3 tööpäeva jooksul. Peale taotluste esitamist saadab kool nimekirja kontrollimiseks Saue vallavalitsusele. Hiljemalt 5. märtsiks saadab kool kõigile taotlejatele kirjaliku teate lapse õpilaskandidaadi vastuvõtmise/mittevastuvõtmise kohta. Kõigi õpilaskandidaatidega toimuvad vestlused märtsi viimasel nädalal. Täpne vestluse aeg teatatakse lapsevanemale kirja või e-kirja teel. Vestluse tulemustest antakse lapsevanemale kirja või e-kirja teel teada hiljemalt 10. aprilliks. Peale vastava teate saamist peab lapsevanem täitma kooli kodulehel oleva taotluse õpilaskandidaadi kooli vastuvõtmise kohta. Taotlusele tuleb lisada:

- lapse sünnitunnistuse või -tõendi kinnitatud ära kirja (kinnitab kooli sekretär originaali või tõestatud ära kirja alusel);
  - lapse seadusliku esindaja isikut tõendava dokumendi kinnitatud ära kirja (kinnitab kooli sekretär originaali alusel);
  - lapse 2 dokumendifotot suuruses 3x4 cm;
  - kinnitatud väljavõtte õpilase tervisekaardist selle olemasolul.
- Lõplik kinnitus lapse vastuvõtmise kohta Laagri Kooli tuleb lapsevanemale kirja või e-kirja teel hiljemalt 20.aprillil.

Ääsmäe Põhikool

Saue Gümnaasium

Saue Gümnaasium ei ole Saue valla lastele piirkonnakooliks, kuid vastavalt Saue valla ja Saue linna vahel sõlmitud lepingule on 20 Saue valla lapsel võimalik alustada kooliteed Saue Gümnaasiumis.

Oma lapse soovist asuda õppima Saue Gümnaasiumisse tuleb teavitada Saue valda aadressil info@sauevald.ee või birgit@sauevald.ee. Vastavalt laekunud sooviavaldustele (arvestatakse eelkõige kooli lähedust kodule ning õdede-vennade õppimist Saue Gümnaasiumis) koostab vald nimekirja lastest, kes saavad kooliteed alustada Saue Gümnaasiumis. Vastava nimekirja edastab vallavalitsus Saue Gümnaasiumile 20. aprillil.

Saue Gümnaasium korraldab esimesse klassi astujatele ja nende vanematele õppekogunemise aprillikuu viimasel nädalal, mille toimumise aeg avaldatakse kooli veebilehel ja infostendil 1. märtsiks. Lapse esimesse klassi astumiseks esitab lapsevanem:

LISAINFO

LAAGRI KOOLI ON TAOTLUSTE VASTUVÕTT ALANUD

Laagri Kool võtab 2013/2014. õa esimestesse klassidesse vastu 96 õpilast. Avatakse 4 klassi-komplekti.

1. veebruaril alustati Laagri Koolis 1. klassi õpilaskandidaatide taotluste vastuvõttu.

Enamus lapsevanematest on saatnud taotluse e-posti teel, kuid 18 lapsevanemat on eelistanud taotluse paberkanjal kohale tuua.

Taotluse kättesaamisest on kõiki lapsevanemaid e-posti teel teavitatud.

5. veebruari õhtuks oli laekunud 91 taotlust. Õpilaskandidaadiks soovis saada 45 tüdrukut ja 46 poissi.

Taotluste vastuvõtt kestab 17. veebruarini 2013. a.

- taotluse (bankett kooli veebilehel);
- sisseastuja isikut tõendava dokumendi (selle puudumisel sünnitunnistuse või -tõendi) ametlikult kinnitatud ära kirja või väljavõtte;
- vanema isikut tõendava dokumendi ametlikult kinnitatud ära kirja või väljavõtte;
- ametlikult kinnitatud väljavõtte õpilase tervisekaardist selle olemasolul;
- ühe foto 3x4 cm.

Esimesse klassi astujaid registreeritakse kooli kantseleis alates 3. maist.

Saue valla haridusvõrguga seotud küsimuste puhul võib pöörduda haridusnõuniku Birgit Tammejõe-Tulp poole (tel 6541154 või e-post birgit@sauevald.ee). Konkreetse kooliga seotud küsimuste puhul on kindlasti suureks abiks kooli koduleht või kõne otse kooli. □

*Politsei- ja Piirivalvemeti missioon

KÜLAS TOIMUB

Ääsmäel elu käib! Ääsmäel ellu viidud tegevused 2006-2012 ja kuidas edasi?

Viimastel aastatel on Ääsmäe kogukondlik tegevus olnud aktiivne - alustades mitmetest õnnestunud europrojektidest kuni vabatahtlikult panustatud töötundideni välja.

AHTO OJA
Ääsmäe
külanõu

AVE KRUIUS
MTÜ Ääsmäe
Külagogu
juhataja

Omal ajal 5-6 aastat tagasi, saime oma arengukava tehes kirja sellised puudujäägid paremast elust Ääsmäel: vähe ühistegevust (pidusid, talgud, teatri, kino ja kontserdi ühiskülastusi), kesine osavõtt Saue valla külade päeval, infopuudus ja puudulik infovahetus, küla oma veebilehe puudumine, puuduvad terviserajad, jooksurajad/suusarajad, kergliiklusteed – mille ääres on puhkekohtad, laste mänguväljakuid on vähe, spordiplatsid on niimata, noorte tegevusetus, prahi panemiseks puuduvad tänavaprügikastid, teede äärsete alade niitmine, tänavavalgustuse puudumine mõisa allee ääres ja jalgte puudumine kogu allee ulatuses.

Tänaseks on prügikastid pandud, mänguväljakuid rajatud ja esimene osa ka kergliiklusteest on valminud. 2013. aastal on Saue Vallavalitsusel plaanis rajada ka järgmine etapp kergliiklusteest ja ühendada praegu kooli ees lõppev tee Kasemäe elurajooniga. Samuti läheb järgmisel aastal käima Ääsmäe vee- ja kanalisatsiooni osaline rekonstrueerimise projekt, Riigi Maanteecamet on lubanud ära parandada Kasesalu tänav. Loodame, et nii läheb!

Ääsmäe Külagogu poolt elluviidud tegevused 2007-2012

Samas oleme viimastel aastatel ka ise suutnud midagi ära teha, et Ääsmäel oleks parem olla, ikka oma motot mees pidades: "Me saame täpselt nii hea ja ilusa Ääsmäe, kui palju me ise jaksame selleks panustada".

Kohaliku Omaalgatuse Programmi rahastusel rajati **Ääsmäe laste mänguväljaku** I etapp spordiplatsile 2007. aastal, hilisemad mänguelemendid on lisanud Saue Vallavalitsus. Samal aastal loodi **Ääsmäe Külagogu kodulehekülj** Maaelu Arendamise Sihtasutuse rahastamisel, põhimõttel, et kogukonna liikmed ise täidavad seda. Täna on loodud uus lehekülg (<http://aasmae.weebly.com/>), kuna nn "isetäituv" koduleht ei õigustanud ennast. 2008. aastal valmis Ääsmäe ja Tagametsa külaelanike omaalgatusel **Tagametsa (Männismäe) lõkkekoht**, tööd teostasid külaelanikud Arvo Pruljani juhtimisel vabatahtlikkus korras, raha kopatööde jaoks korjati elanike käest. Praeguseks on

sellest kujunenud populaarne jaanitulede pidamise koht. „Ääsmäe Küla keskuse projekteerimise“ projekt sai toetuse 2010. aasta sügisvoorus Leader meetme raames, mille alusel on tehtud küla keskuse kinnistu detailplaneering ja ehitusprojekt, seda protsessi veavad Rain Arik ja Ahto Oja.

Ääsmäe Kultuuri- ja Spordi SA kirjutas õnnestunud projekti MTÜle Nelja Valla Kogu 2010. aastal **Ääsmäele rularambi** tegemiseks, mida rahastab PRIA, projekti eestvedajad olid Ääsmäe Põhikooli direktor Jaanus Kallion, külagogu liige Tõnu Vahter ja noorsootöötaja Imbi Ti-gasson.

Kohaliku Omaalgatuse programmi raames 2010. aasta sügisvoorus saime rahastuse „**Külade korda**“ projekti raames soetada küla kogule muruniiduki, trimmeri ja mootorsae, projektijuht oli Ave Kruus. 2011. aasta Leader meetme kevadvooru raames „**Muinasküla Ääsmäe**“ toel projekteerisime ja paigaldasime külatähtse, soetasime haljastuselemendid (pingid, vaasid, prügikastid), tammepuud allee taastamiseks ja muinsuskaitse objektide juurde istutamiseks, hankisime töövahendid (rehad, labidad, käru, turvavarustuse). Projektijuht Ave Kruusi juhtimisel töötatakse veel selle aasta jooksul välja ja paigaldatakse muinsuskaitse objektide juurde infotahvlid.

Täideviidud unistus

Enam vähem igal sügisel ja kevadel oleme Arvo Pruljani juhtimisel tema poolt huvitavate kodu- ja looduslooste lugudega pikitult käinud kevadeti ja sügiseti raba- ja metsamatkadel Ääsmäe ümbruses. Viimasel sügisematkal oktoobri kesk- ja lõpus Arvo loo, kuidas ühelt ohtuselt koosviibimiselt koju sõites unistas ta, kuidas Altküla teeäär võiks välja näha nagu muiste, st kiviaia ääristatult.

Arvo unistus läks kokku Leader meetme projekti eesmärkidega, nüüdseks on selle programmi raames saadud raha juba kolmes osas, et kokkuvõttes 1,7 km pikkune lõik kiviaeda taastada. 2011. aasta sügisel saadud toetusega teostati **Altküla kiviaia** taastamiseks vajalikud eeltööd (võsalõik, puude langetamine, kiviaiaaluse pinnase tasandamine tööd), plaanis on valmistada ja paigaldada **talusildid**, kiviaia tee äärde piimapukid, **bussiootepaviljonid** ja koostada küla kaart. Sel ja järgmisel aastal saadud toetusega taastatakse siis ka kiviaed. Altküla kiviaia taastamise projektijuht on Kai Neem.

2011. aastal viisime läbi „**Ääsmäe küla ja Ääsmäe kooli juubeliürituse**“, mida finantseeris Saue Val-

2011. aasta Leader - meetme kevadvooru raames „Muinasküla Ääsmäe“ toel projekteeriti ja paigaldati külatäht

lavalitsus projektijuht Tiina Tint'i juhtimisel, mis kestis terve nädala ja kaasatud olid kõik Ääsmäe organisatsioonid, vanuse- ja huvigrupid. Selle raames avati uus külatähtis Pärnu maantee ääres, mis lähitulevikus saab ka valgustuse.

Viimased kolm-neli aastat on Ääsmäel ellu viidud suuremahulised haljastustalgud „**Ääsmäe Iiusaks**“, mille raames on paigaldatud haljastuselemendid Valdi (5-tee) risti, lilleamplid, roosid ja ilutaimed Kasesalu tänav äärde. Vahendite hankimist ja kokkukogutud prügi äravedu on rahastanud Saue Vallavalitsus, talgusööke on välja teinud

2011. aastal viidi läbi „Ääsmäe küla ja Ääsmäe kooli juubeliüritus“, mis kestis terve nädala ja kaasatud olid kõik Ääsmäe organisatsioonid, vanuse- ja huvigrupid.

Külagogu eestvedamisel on Ääsmäe küla võtnud osa iga-aastasest Vanamõisa külapäevadest-sügisüritusest 2010. ja 2011. aastal on Nelja valla Talendikama küla võistlustel Ääsmäe küla võitnud ka esikohad.

Ääsmäe ettevõtte. Talgute projektijuhid läbi aastate on olnud Tiina Tint, Kai Neem ja Ave Kruus.

Aastaid oleme taotlenud toetust ka „**Ääsmäe raba loodus- ja matkaraja tegemiseks**“, kuid seni tulutult, aga ega me jonn ei jäta, tuleb lihtsalt leida paremad argumentid ja sama missiooniga rahastaja. 2011. aasta Kohaliku Omaalgatuse programmi sügisvooru raames esitatud „**Külade Roheliseks**“ projekt ei saanud ka toetust. Soovisime soetada niitmiseks murutraktori, et kui Saue vallale konkursi korras odavai-

ma pakkumise teinud niitmiseenu-se pakkuja ei suuda niita Ääsmäel avalike maid nii, et ilus oleks, siis tuleb meil endil see asi ära organiseerida. Nii et huvilised, kes soovivad suvel leida rakendust ja teenida taskuraha, võtke küla koguga ühendust, läheb niitmiseks!

Kõikide rahastuse saanud projektidel on omafinantseeringu kohustus, tavaliselt 10%, eeltoodud projektide kaasfinantseerimise kulud on kaetud Saue Vallavalitsuse poolt. Külagogu liikmed ja projektijuhid on oma tööd teinud talgu-

korras, selle eest palka saamata ja oma põhitöö kõrvalt. Projektidest saadud toetusi on võimalik olnud kasutada ainult otsesteks projekti eelarves eelnevalt ette nähtud ja rahastaja poolt heaks kiidetud tegevuste elluviimiseks ja kulutuste tegemiseks.

Külagogu poolt on organiseeritud iga-aastased jaanipäevad ja aastalõpu peod, teatri ühiskülastusi, osaletud on aktiivselt Saue valla tegemistes ja Kodukandi liikumises. Külagogu eestvedamisel on Ääsmäe küla võtnud osa iga-aastasest Vanamõisa külapäevadest-sügisüritusest ja 2010. ja 2011. aastal on Nelja valla Talendikama küla võistlustel on Ääsmäe küla võitnud ka esikohad!

Lisaks olemasolevate traditsioonide jätkamisele (ühisüritused, matkad, peod, talgud, teatrikülastused) on kavas välja arendada Ääsmäed tutvustavad turismiteenused (giidid käivad juba koolitusel), saada Ääsmäe ilusaks niitmise mõistliku korraldamisega. Konkreetset saab iga inimene anda oma panuse Ääsmäe paremaks tegemisel, kui ta osaleb oma ideega planeeritud Ääsmäe küla käimla konkursil 2013. aasta algul. Käimla on plaanis valmis chitada kevadiste talgute käigus. □

ETTEVÕTE

Kohalikus iluäris just miljoneid ei teeni, aga püsiklientuur võimaldab siiski kenasti ära elamist

Õeldakse, et kõrts ja kirik peaksid olema igas asulas, et saab keha- ja hingekosutust, kõrvale ka tõrts kohaliku mastaabi uudiseid. Kirikut ja korralikku kõrtsu vähemalt Laagris alevikus pole, küll aga täidab selle ühiskondliku maja rolli omal moel kohalik ilusalong. Näeb tuttavaid, saab mu-ret kurta ja teada, mis naabruskonnas toimub. Ilusaks veel pealekauba.

KODUVALD
annely.sumre
@sauevald.ee

Katkised juukseotsad, väljakasvanud kulmukaar või soeng ei kaunista kedagi. Tahad või ei taha, aeg-ajalt tuleb siiski ilusalongis väljanägemist ja enesetunnet kohendamas käia. Üsna keset Laagri alevikku, Veskitammi tänava alguses, asub juba aastaid väike hubane ilumeika – Laagri ilusalong. Kusjuures ennevanasti asus sama koha peal sovhoosi saun, nii et kohalike korrektse väljanägemise eest on ses kohas juba aastaid hoolitsetud.

Salong ise on pisike – neli juuksurikohta kahes toas, üks ruum veel lisaks kosmeetiku tarvis. Salongi omaniku Daire Raiki sõnul on see Laagri aleviku jaoks üsna optimaalne suurus. Tööd jätkub enam-vähem kõigile, kusjuures enamused kundesid on juba püsikliendid, juhuslikku tulijat satub harva sekka, kuid vahel siiski. Miljoneid selles äris just ei teeni, aga Daire sõnul on vähemalt tema jaoks oluline, et on mõnus töökoht, palga teenib ikka välja ja boonuseks olla toredad kliendid.

Iluäris kolm erinevat majandamisloogikat

Ilusalongide tegutsemine ja majandamine käib tänapäeval valdavalt kolme mudeli järgi. On kindlapalgalisi juuksureid-kosmeetikuid, kes saavad kuulõpus kokkulepitud summa, olenemata sellest, kas kundesid oli parasjagu 16 või 60. Äririskid jäävad valdavalt omaniku kanda. On selline mudel, kus töötajale makstakse mingi osa tema poolt teenitud kuukäibest. Kolmas variant on selline, kus ilumeister maksab omanikule nõ kohamaksu, aga hoolitseb samal ajal ise nii selle eest, et töö tegemiseks vajalik materjal oleks olemas, et käterätikud saaksid puhtaks pestud, kui omaenda raamatupidamine hoitud. Just viimane on kasutusel ka Laagri ilusalongis. Omaniku asi on hoolitseda selle eest, et töö oleks just niipalju „kohatasumaksjaid“, et sellest jätkuks nii majaomanikule tüüri maksmiseks, kui ka muudeks olmekuludeks. Kusjuures väikeettevõttele kohaselt ei ole omanik muidugi luksusautoga kord nädalas salongi väisav proua, vaid ise samasugune töötaja. Lihtsalt lisakohustusega hoolitseda ka salongi kui terviku toimimise eest.

Daire ise alustas samas salongis tavalise juuksurina, aga kui eelmine omanik, otsustas ligi kaheksa

aastat tagasi kogu kupatuse maha müüa, oli naine poolenisti sündseisus. Mõnusalt sisseelatud kohast ja kundedest ei tahtnuks kuidagi loobuda. Nii müüs Daire oma auto maha ja nipet-näpet juurde ning ostis ära kogu salongisisustuse. Täna on ta rahul. Salong on kohalike usalduse võitnud, kant on rahulik, klientuur sisse töötatud.

Juuksed korda ja hingelt ära

Hea püsiklientuur on ühe juuksuri jaoks eluoluline asi. Ja Dairel jätkub oma kundedega jaoks ainult häid sõnu. Omal ajal proovis ta ka pealinnas juuksuritöö ära ja seda kogemust meenutab ta kerge hirmuvärinaga. Istusid inimesed toolil, ise samal ajal närviliselt kella vaadates ja niheledes. „Mõni ei mallanud selgagi toolilcenile toetada, nii kiire-kiire oli kogu aeg,“ kirjeldab Daire. Tegutsemisrütmi Laagris olla palju rahulikumat ja mõnusam. Inimesed on tuttavad, mis hõlbustab suuresti töö tegemist. „Kui ma ikka tunnen klienti juba aastaid, tean tema eelistusi ja harjumusi, näen, et temagi usaldab mind, siis on tööd teha palju kergem. Erialased oskused on üks asi, aga inimestevaheline sobivus määrab ka palju,“ teab Daire.

Ja kui juuksuri ja kunde ve-regrupid klapiivad, siis möödub tunnike paar tavaliselt ka maailma asju arutades. Kui frisuur ja värv valitud, saavad tihti ära räägitud ka mured ja mõtted, alates katkiläinud autost, purunenud suhtest või ülekatte läinud lapsest.

Ilumaailm täna ja vanasti

Seda mõnab Daire küll, et praegused olud on sellised, et inimene käib juuksuris pigem harvem. Ka need, kes vanasti ikka kord kuus läbi astusid, jõuavad nüüd pigem korra paari kuu jooksul. Eks ole pakilisemaidki kohti, kuhu raha jätta. Teenus on kallimaks läinud muidugi ka. Kui 10 aastat tagasi oli lõikus keskmiselt 100 krooni, siis täna 11 eurot. Aga seda seetõttu, et üldine hinnatõus mõjutab salongipidajaidki, kui kommunaalid tõusevad ja materjalide hinnad kerkivad, siis ei jää lihtsalt muud üle. „Muidugi võiks siis minna üle odavamale materjalile, aga siis kannatab kvaliteet,“ nendib Daire.

Muutunud on loomulikult ka materjalid ja juuksetrendid. Kusjuures seda, mis parasjagu mingil hooajal moes on, dikteerib pigem see hooldus- ja viimistlusmaterjalide maaletooja, kel viitsimist ja oskust omi asju rohkem promoda. „Kui tuleb mõni koolitaja Inglismaalt ja suudab oma teadmised ja

Laagri ilusalongis tehakse korda ka pisilaste pead. Marcella lasi üsna rahulikult oma blondi tuka kallal toimetada, aga olla ka selliseid juhtumeid, kus laps võõrast tädi oma juuste juurde ei lasegi, olgu juuksur kui tahes lapsemeelse oleku ja suhtumisega. Küll annab meister aga nõu, kui lapsega on esimest korda juuksuris käidud, tuleks tagasi minna sama tegija juurde. Lapsel siis juba turvalisem tunne.

tootud võimakult paljudele tegijatele ning ajakirjadele maha müüa, siis sealt tekibki mood,“ paljastab Daire ilumaailma telgitaguseid.

Ka on tänapäeval rohkem levinud see, et tullakse kohale mõne kohaliku või välismaise selebriidi fotoga ja palutakse just sellist soengut, nagu pildil. Dairele see iseenesest väga meeldib, sest arusaam, mida tahetakse on palju konkreetsem. Küll aga tuleb tal siis vastavalt künde juuksematerjalile nõu anda, et kas fotol nähtu üldse konkreetsele pähe sobib, kas hakkab nõnda koolduma või hoidma, kas künde on valmis uue frisuuri nimel hommikuti juukseid koolutajaga kruttima või seilti sättimisega mässama. „Mõnikord tullakse ja õeldakse, et tee selline lõikus, millega vaeva nägema ei pea, aga sellist asja ei ole tegelikult olemas. Natuke tuleb ikka järele aidata,“ ütleb Daire. Nii nagu ei ole juukseotste piiramine peaaegu kunagi ühtemoodi asi. Ikka tuleb vaadata juuksetekstuuri ja aimata, kuidas see peale lõikus hoidma hakkab.

Eksperimenteerijaid ei ole palju

Daire kümne aastase kogemuse jooksul on olnud ka selliseid juhtumeid, kus pika paksu pahmaka mahalõikamise mõttega künde on tulnud ümber rääkida ja vastupidi, aastaid ilmetus hobusabas hoitud kliendile soovitatud siiski lühikest soengut ja värvimuutust. „See on väga individuaalne protsess, ma püüan ikka selle poole, et kliendile uute lähenemistega kaasneva selgeks teha ja leida tema clustilile ja olemusele kõige sobivam lahendus. Sellist asja juuksuritöös olla ei saa,

Kundede sekka satub ka julgeid eksperimenteerijaid. Loo tegemise päeval istus Daire toolis klient, kes oma senise tumeblondi värvi üsna kartsu oranzi vastu vahetas. „Väga lahe, aga see toon nõuab nüüd ka igapäevase meigi tegemist,“ naerab künde Gedi.

et võtad käärid kätte ja asud lõikama, ise samal ajal õhtusöögimenüü peale mõeldes. Ikka kogu aeg tuleb kohal olla,“ on Daire veendunud.

Radikaalseid muutujaid siinkandis väga tihti ette ei tule, ollakse üsna harjumuspärasest turvalises raamistikus. Ometi on äkilised pöörded ka juuksuri jaoks mõnusa vahelduseks. Daire usub, et ilmselt linnasalongides tuleb seda tihemini ette, uute ideedega lähivad seal kliendid paremini kaasa. Nii näiteks on pealinnas pea igas salongis ka ripsmetehnik ja kunstküünede panija, kohalikus ilusalongis need teenused väga palju nõudlust ei oma, aga küünetehnik siiski mõnel päeval nädalas töötab. Ollakse traditsioonilised ja ka enese välimuse osas pisut konservatiivsemad.

Vastutus künde visuaalse ja hingelise seisundi eest

Aga selles, et välimus, juuksed veel eriti, on vähemalt naise enesetunde jaoks väga olulised, on Daire veendunud. Keskmiselt rohkem väljalangevad karvad või vale toon soengus võivad mõne naisolevuse eneseteadvusele päris suure löögi anda. Seetõttu on juuksuriamet vägagi vastutusrikas. Saamatu töö võib rikkuda ära näiteks inimese pulmapäeva, esimese kohtamise või tekitada pikaks ajaks frustratsiooni.

Aga oma kümne aasta kogemuse pealt julgeb Daire tuua ühe elufilosoofilise paralleeli: „Olen täheldanud, et need, kes on oma eluga üldisemalt rahul, on rohkem rahul ka oma juustega,“ võtab Daire kogetu kokku. □

PERSOON

Merle Viikmäe mängib kondiitrikunsti kõrgliigas

Selle persooniloo oleks võinud tegelikult kirjutamata jätta. Selles mõttes, et oli tahtmine sõnadest sootuks loobuda ja külg katta vaid fotodega. Sest väljenditest kippus ilmselgelt puudu jääma kirjeldamiseks seda kunsti, mis Merle oma väikeste käte alt välja võib.

KV
KODUVALDKODUVALD
annely.sumre
@sauevald.ee

Lakooniliselt öeldes – Merle teeb oma Vanamõisa koduköögis torte. Aga need pole sedasorti maguspalad, mis vaid maitsemeeli paitavad. Neid lihtsalt vaatad ja üllatud, vaatad veel ja tahaks näpuga katsuda, et kas tõesti on päris. Muide, Merle teab vähemalt üht inimest, kes tema tehtud tordi sünnipäeval söömata jättis ja sügavkülma seisma pani. Lihtsalt ei raatsinud seda ilu nahka panna.

Lapsepõlvest pole Merle tordivalmistamise kirge ega kokkamispisikut kaasa saanud. Tol nõukaajal olid tordid sellised, nagu parasjagu poes müüdi - kreemilill ühe peal ja marmelaaditupsud teist kaunistamas. Ja ega kodus koogi valmistamisekski polnud suuri võimalusi, paljudest rohkem kui vahukoor kaubandusvõrk ikka pakkus. Kui seda-agi saada oli. Ka olid Merle vanemad palju asisema ja konkreetsema valdkonna valinud – õppinud õpetajaks. Nii töödeb Merle, et ta tõemeeli ei osanudki muud endagi jaoks välja mõelda kui ka pedagoogikutse. Nii ta mõned ajad isegi koolis asjatas. Kuni jäi lapsega koduseks ning riiburada saabusid esimesele pojale järele ka kaks teist. Ja üsna loogiliselt tuli Merlel üha rohkem köögis end kasulikuks teha.

Kujuta ette, et see on plastiliin

Merle töödeb, et ega söögitegemine ei ole tema lemmikvaldkond tänaseni, aga oma suure meespere toidab ikka ära. Aga tordid – see on hoopis iseasi. Alguspunkti sellele kirele paigutabki Merle kusagile aega, kus lapsed pisikesed olid ja siis iga kuu ikka sünnipäevi tähistati, erinevaid teisi pühased ja lähedaste tähtpäevi nagunii. Paar-kolm korda kuus tuli ikka mõni kook valmis meisterdada. Ja kui siis ühel päeval silmas naine telerist Nigella Lawsoni kokasaadet, oli Merle müüdnud. „Ta läks seal poodi ja ostis suhkrumassist karikakraid ja pani need muffinsitele peale. See oli minu meelest kõige armsam asi üldse,“ elavneb Merle rääkides saatuslikust impulsist. Paraku pidi ta ise poodi minnes pettuma, Eesti kaubandusvõrk selliseid valmisvidinaid ei pakunud.

Küll aga leidis ta, et saada on martsipanimassi ja seda väänab naine täna mõnuga nagu lapsed plastiliini. Lilled ja liblikad nagunii, aga tema sõrmede alt on väljunud terve plejaad multifilmi- ja muinasjutukangelasi – alates ämblikmehest ning lõpetades Hello Kittyde ja Pikne McQueenidega. Suurematele inimestele mõeldes on tordiki vormunud triiksärk, liiklusemärgi-kujuline „aitäh“ autosõiduõpetaja-

le, katsikulistele kaasa päris eht tite kujulise kaunistusega taies.

Idee on kõige olulisem

Kui tordisisuks on Merlel tavaliselt läbiküpsetatud kohupiim või toorjuust ja selles valdkonnas erilist tootearendust ta ei harrasta, siis just kaunistamine ning lõppviimistlus on tema amblua. Ja selles osas on tordisoovijal suur sõna kaasa rääkida. Sellist palvet, et „tee midagi lahedat“ on Merlel keeruline täita. „Õudusunenägu on see, kui öeldakse, et meesterahval on sünnipäev, et tee midagi,“ naerab Merle. Ta tahab ikka teada, et mis inimene on tordisaaja, mis temaga seostub või mida ta armastab. Nii elneb tavaliselt tordi valmistamisele pikk jutuajamine ja lõpuks koorub ikka midagi iseloomulikku välja. Sellised vestlused maiasmokkadega on Merle jaoks väga põnevad. Ta on tutvunud mitmete toredate inimestega, kes ei pea paljude hiljem tagasigi helistada ja tordisaaja emotsioon jagada. Isegi päris võhivõrad on vaevaks võtnud tagantjärele tänada.

Lastega olla lihtne, nemad teavad täpselt, et millist tegelast nad oma sünnipäevadesserdil ootavad. Seetõttu on Merle tuttav pea kõikide poppide multikangelastega ja muinasjutudega. Koos poegadega filme vaadates saab ta ideid kuidas üht või teist tegelast kujutada. Et kui on ikka Pipi, siis temaga koos ka hobune ja ahvipärdikust härra Nilsson. Ja kui piraadifilmi Jack Sparrow, siis ikka autentse habemetuti ja pikkade mustade juukse-salkudega. „Ja mõnikord tahetakse kohe mitut eri karakterit, siis on ikka päris tegemist, et need kõik ühele tordile paigutada, aga lapsed on rahul, kui neile tähtsad tegelased tordil on,“ kirjeldab Merle.

Täiskasvanute seas olla praegu popid nõ eluloo kaunistused. Nii teeb Merle näiteks juubeliteks ja pulmatortideks terve elusündmuse jada – alates sünnist, autoostmisest, sõjaväe- ja ülikoolisümboolikateni välja, tordi peale saavad kõik olulised maamärgid inimese elust. Kui vaja kirjutatakse üles ka mõni oluline laulusalm või sõnum kallile inimesele. See on nagu lugu, mis martsipanist kujukeste abil lahti rullub. „Selliste suurte elutee tordide puhul nikerdan neid kujukeste vahel nädal aega jutti,“ nendib Merle.

Puhas tooraine ja välismaised vahendid

Kuigi nõukaajaga võrreldes on ka meie kaubanduses müügil kõikvõimalikku kraami, siis oma kunstiteoste jaoks materjali ja vahendid hangib Merle täna siiski välismaalt – kaupa on ta interneti vahendusel tellinud nii Euroopast kui Ameerikast. Nii näiteks tuleb martsipan Taanist, sest seal saab erinevaid värve ja on garanteeritud, et neile

on toon antud looduslike värvainetega, mitte sünteetilisest. Erinevad suhkrupehmed, tekstuurid ja mustri tegemise rullid ning tuhat muud vidinat on vallatanud Merle köögikappide sisust vähemalt pooled. Seal, kus tavalises majapidamises võiks leida kahvlid ja noad, on Viikmäede peres leida hoopis kümneid erinevaid martsipanivorme. Seal, kus reeglina peaks olema kuivaine pakikesed, seisavad sahtlis isürataval reas mitmekilosed martsipanimassid. Aga pere ei pahanda, pigem elatakse ema hobide kaasa, meeski on valmis Merlet ära kuulama, kui parasjagu inspiratsiooni ei tule ja pojad on muidugi üliroõmsad, kui emps vabatahtlikult nendega multifilme vaatama satib.

Kogu nende vajaminevate vahendite peale on Merle kulutanud juba pisikesed varandused. „Mul on praegu küll kõik asjad olemas, et inimeste soove täita, aga nimekiri, mida veel ja veel tahaks, on pikk,“ tunnistab Merle. Ta on lõpmata tänulik saatusele ja oma abikaasale, et ta saab omale lubada sellist hobi. Sest hoolimata sellest, et juba pea viis aastat on ta tordikaunistamise meistriklassis tegutsenud, ei paista tüdimust kusagil. Pigem vastupidi, kirg hoopis kasvab, mõne uue põneva kaunistamisidee kallale asumist ootab Merle õhinaga. Pandagu ainult tema fantaasia ja käteosavus proovile. □

□ Lotte ja Bruno - tort, mis võitis Keila linna päeva tordivõistluse

□ Sünnipäevatorit, mis sobib härrasmehele (üleval)

□ Midagi nunnut sõbrapäevaks (ülal, vasakul)

□ Terve elulugu tordil (vasakul)

□ Eesti hümniga lauluraamat Vanamõisa Seltsimaja ööklubisse eelmisel aastal

□ Tavalised muffinsid on saanud martsipanist loomakeste näod

Sauevallas
Facebookis

IMRE NÕMMIK

Laagri Lasteaia parklasse pandi selline liiklusmärk. Ma kui autojuht küsin, mida see tähendab? Parkimisekeeld 30 minutit? Et kui rohkem pargin siis on okei igati? Kas liiklusmärkide paigaldajad on LE-ga tutvunud?

Indrek Brandmeister LS

873 "parkimisaja piirang" - teatab märgi 362 "parkimisekeeld" mõjupiirkonna parklas sõiduki lubatud pikimat parkimise kestust ning nõuab parkijalt parkimiskella kasutamist.

Imre Nõmmik Just, ehk "parkimisekeeld" on 30min. Mitte parkimine lubatud 30min.

Indrek Brandmeister Jah, märgistus on ekslikult üles saanud. Korrigeerime. Täna tähelepanu juhtimise eest.

Kairit Koppel Edaspidi tuleb ilmselt lasteaia üritused max. 20 minutilised teha... Alternatiiv on muidugi see, et iga poole tunni tagant pargivad lasteaia parkla autod end Sae tänavale ja vastupidi.

Tarvo Ingerainen Kusjuures Kairiti jutus täitsa point sees. Mõne ürituse ajal (kestus ca 1 tund), seisab mõni "valvas vallakodanik" stopperiga parklas ja kui kellegi autol lubatud parkimisaeg täis saab, tõstab hädakisa.

Andres Agukas Sellist kella- ga märki oleks vaja ka Vae tn Leivatoa ja Sofka poe ette. Täna on olukord, kus mõningad inimesed pargivad oma auto sinna 9.00 ja lõpetavad 17.00 ning klientidel, kes korraks tulevad, pole kuhugi parkida.

Raido Ingerainen Seda märki ju enam polegi sellisel kujul täna hommikul oli üleminne ketas juba kadunud

Andres Laisk Mis puudutab lasteaia parkimist, siis lume sulades on kavas Jõekäärü pargi parkla rajamisega alustada. Pikemate ürituste puhul peaks see olema siis tulevikus sobilik parkimiskoht. Tegelikult pole ju ka vallamaja parkla kaugel ja õhtustel aegadel ka suuresti tühi. Aga märk on seal ilmselt ajutiselt ära võetud, et asendada see teisega. Lisatahvel jääb samaks.

LASTEAE

Millest küll näeb und lumelinna lõvi?

Kui 25. jaanuaril anti kogu maailmale teada, et algab Veneetsia karneval, oli Nõlvaku Lasteaia uusaastakarneval juba peetud. Maailmale me oma üritusest küll teada ei andnud, kuid kogu maja direktorist lasteni ja lapsevanemateni oli karnevali ettevalmistamisel rõõmsalt evelil ning ametis: kes kirjutas stsenaariumi, kes õmbles kostüüme, kes joonistas plakateid ning loomulikult harjutasime koos laule ja tantse.

LILLI RAAVA
Nõlvaku Lasteaia
logopeed

Karneval „Lumelinna lõvi unenägu“ peeti 22. jaanuari hommikul. Kõik õpetajad kehastusid ümber- kes konnaks, kes jäneseks, karuks, sebraks või koeraks. Muidugi kandsid põnevaid kostüüme ka lapsed (suur tänu kõigile lapsevanematele, kes vaeva nägid). Poiste seas olid eriti popid ämblikmehed, ühest rühmast tuli kohale koguni kolm Spidermani. Suur hulk tüdrukuid langetas valiku printsessi rõivaste kasuks: leidis lihtsalt kauneid kuningatütreid, aga ka Lumivalgukesi ja Tuhkatriinusi... Ning loomulikult hullas peol mitu lõvipoissi ja jänestetüdrukut ning Pipit, lendlesid õhulised liblikad, lumehelbed ja haldjad ega puudunud ka kurjad nõiad...

Jah, aga miks ikkagi lumelinna lõvi unenägu?

Kui kõik olid saali kogunenud, võlusid karnevalitegelased oma kätega välja lumesaju, millest tekkisid suured lumehanged. Ning kui sebra, koer ja jänes (õpetajatest peojuhid) arutlesid, mida kogu selle lumega ette võtta, jõuti järeldusele, et võiks ehitada lumelinna. Lasteaia saalis käib ehitamine mõistagi mitte labida, vaid lauluga.

Keerukuju mäng muutis kõik saalis viibijad lumekujudeks ning tiivulised üksarvikud oma võlurätkutega nõidusid kujud clavaks. Tegelerohke, sagiv ja särav lumelinn oligi valmis. Kuid üksarvikute võlurätid polnud suutnud unest äratada lõvi, kes magas keset saali! Kuna loomade kuningas magas, otsustasid sebra ja koer pidu pidada. Kõlas The Tokensi „Lion sleeps tonight“ ning sebra juhendamisel tantsis kogu lumelinna seltskond. Humoorikas laul ning jõukohased

tantsusammud haarasid kõiki kaasa. Lumelinnas käis pidu täie hooga!

Jah, aga... aga lõvi magas ikka veel... Pärast pikki kõhklusid ning arglikku sebra julgustamist otsustati ka lõvi äratada. Kuidas äratatakse lõvi? Aga loomulikult Aafrika trummi ning rütmilise lausumise „waka-waka ärka!“ saatel. Ulja jänese cestvedamisel kasvas Aafrika trummipõrinast välja muusika „It's time for Africa“. Metsiku tantsu saatel, milles kõik osalesid, ärkas lõpuks ka lõvi, kes osutus tõepoolest sõbralikuks ja vahvalt sportlikuks loomaks ning hakkas oma unenägu jutustama.

No mida küll üks lumelinna lõvi unes näeb? Meie lõvi nägi unes koeri ja kasse, kurje kukkesid ja vallatuid ahvipärdikuid, valgeid jäneseid ja kappavaid hobuseid... Sellest kõigest laulsid lõville ka lapsed. Koos vihuti džungli umpa-umpat ja tehti kukepoksi... Ainult vahetevahel lõvi unustas end ja kippus mõirgama. Aga mis lõvi see on, kes vagusi püsib ja valitseja häält ei tee...

Vahvat trallimist, rõõmu kostüümidest, laulust, tantsust ja mängust jagus kõigile lastele ja õpetajatele. Nõlvaku Lasteaia esimene karneval (oleme ju noor lasteaed!) oli unenäoliselt fantaasiaküllane ja lõbus. □

KÜLAS TOIMUB

Dekaadijagu käsitööpisikut Jõgisool

Käsitööpisik tuli Jõgisooale 2001. aastal Anne Kalda eestvedamisel, kui piirkonna 21 naist tegid endale rahvariided küla 760. aastapäevaks. Alates 2003. aastast on seltsimaja käsitöötoas tehtud taieseid nii klaasist kui savist, ehete valmistamise ja nahkehistöödeni välja.

ANU PILDER
Jõgisoo
käsitöötoa
juhendaja

Käsitöötuba asub juba aastaid seltsimaja teisel korrusel väikeses, kuid hubases toas. Siin on töölaud ja vahendid tegijate jaoks ning siin asub ka täitunud unistus - 2007. aastal saadud keraamika kõrgkooli muusahi.

10 aasta jooksul on siin saadud kätt proovida portselani, klaasi ja siidi maalimises. On tehtud värvilisi klaasvitraaže, nahkehistööd ja punutud korve. Jõulupühade eel on töötanud päkapiku töötuba nii väikestele kui ka

suurtele. Õpetajateks on olnud kohalikud oskajad ja ka diplomeeritud kunstnikud. Suurt abi on saadud keraamikakojast „Kerako“. Pärast ahju paigaldamist oleme rohkem tegelnud keraamikaga. Kappides on olemas vahendid ka muudeks loomingulisteks „puhan-guteks“. Tahan väga tänada Mari Tampuu'd ja Eve Rammot, kes on olnud minu kõrval kõik need 10 aastat ja kes on lahkesti olnud valmis jagama näpunäiteid igale abivajajale. Hea koostöö on sujunud ka Saue-Jõgisoo Haridusseltsi juhatusega.

Omaltpoolt oleme aidanud kohalikeks ja riiklikeks tähtpäevadeks /aktiivile/ kingituste valmistamisega. Eriti õnnestunud olid rahvaliku motiiviga valmistatud seinakellad. □

Rahvusliku motiiviga seinakell

SAUEVALLAKAS MÕTISKLEB

Veebruar on ilusate mõtete ja väarikate sündmuste kuu

Vabanda mind, et pole Sulle kaua kirjutanud. Sellest on vist juba aastaid, kui viimati rääkida saime... Elu lihtsalt on selline kiire ja aeg kihutab meist märkamatult mööda. Ühel hommikul jäin seisma raudtee tükkepuu taha... Seal oodates tekkis tunne, et tükkepuu võib olla inimeste jaoks palju märgilistem tähendus - selline eluline. Kui liialt kihutama kipud, lastakse tükkepuu ette ja oled sunnitud korraks peatuma, hingama rahulikult sisse ja analüüsima oma tegevusi, seadma need uuesti tähtsuse järjekorda ning alles siis edasi liikuma. Mitte kihutades, vaid mõistlikult, nagu džentelmenid teevad.

Püüan sõnadesse panna neid möödunud aastaid ja mõtteid, aga vist polekski ise suutnud end kokku võtta aga naine torkis tagant. Jajah, see brunett või no Sina mäletad teda vist blondina. Aga tegelikult polegi see värviasi nii tähtis, oluline, et ikka sama inimene... Tead, ei usuks ise ka, kui kaua me juba temaga koos oleme olnud, keegi ei usuks. Aga ega see alati pole kerge ka olnud. Sulle, mu sõber, võin selle saladuse avaldada, eriti nüüd, kus sõbrapäev kohe-kohe tulemas. Tegelikult ma ei tea, miks nad seda sõbrapäevaks kutsuvad, sisuliselt ju ikka naistepäev, aga las olla... Ilma naisteta oleks maailm palju kurvem ja ilma rõõmsate naisteta kohe eriliselt kurb.

Juba minu isa rääkis (ja siis polnud olemas veel ühtki sõbrapäeva), et naisi tuleb hoida. Kohe hästi ja hoolega. Mitte just kõiki, aga seda kõige olulisemat. Ja kui veel pole seda kõige olulisemat, siis küllap on ta alles teel. Senikaua hoiu neid teisi, ega Su elu sellest halvemaks ikka lähe ja tegelikult on nad ju olulised ikka kõik. Meenub, kuidas poisipõlves naersin, kui 8. märtsi hommikul

paneelmajade trepikojad avanesid ja eranditult kõik mehed pabertuudega väljusid. Ikka mõtlesin, et kust või mis kombel nad need tuutud said, kui alles kodunt väljumas. Alles nüüd mõistan, kui oluline see kõik on, mitte ainult naiste, meestele ilmselt veelgi rohkem. Ilus oli, just see, et kõik tahtsid korraga paremaks muutuda. Mõned muutusidki...

Tegelikult võiks olla olemas ka selline „sõbrata päev“, kus inimesed ei suhtleks mitte kellegagi ja mõtleksid natuke selle üle – mis oleks, kui ühtki sõpra poleks, mitte ainsamatki. Usun, et sellisel juhul oleks need ülejäänud 364 päeva aastas palju sõbralikumad.

Ah jaa, lubasin ju avaldada saladuse - trikk on selles, et ma ei teegi mitte midagi. Mitte midagi erilist, aga ma panen teda tähele, ma märkan teda ja kui märkan, siis ka ütlen seda. Ega need lilled polegi alati kõige tähtsamad. Tead, ma olen näinud, kuidas ta isegi vihastab lilli saades. Esmalt seetõttu, et ei leia sobivat lillevaasi ja siis seepärast, et teda nõrgemaks peetakse. Heh, seda talle öelda ei tohiks, jah, aga sõnad on tähtsad ja ei maksa midagi. Nii et kogu kokku palju ilusaid sõnu ja kasuta iga päev mõnda nendest. Aga saabuva sõbrapäeva puhul tervitan ka Sind ja Sinu lähedasi, loodan, et neil on kõik hästi ja meel ikka rõõmus.

Mõnikord teen arvuti lahti ja loen, mis elu elatakse seal teie juures kaugel, seal, kus mu juured pärit on. Ei, ära arva, sõber, et oleksin oma päritolu unustanud, seda ma ei saa, aga mõnikord tundub justkui oleksin niikaua eemal olnud, et see mis maha jäi tundub kui raamatust võetuna. Nii ilustatud, nii tehisk, et kõike ei usukski, kui poleks ise näinud. Mäletad, kuidas sai mindud

sinna Toompea jalamile sini-mustvalget vaatama. Rahvast oli mürdu, kõik olid rõõmsad ja pisarais ühteagu. Kõik võõrad olid kuidagi omad ja head. Muidugi mäletad taati, kes seisis ja valjuhäälselt lubas, et enam ei viida kedagi kaugele ära.

Ega ei viidudki, aga mulle tundus, et pean minema. Majandus ja eluolu ja kõik see tundus tähtis, kui tookord kohvrit pakkisin ja tornide linnale hüvastijätuks viipas. Ma ei uskunud, et see viimaseks korraks jääb, asusin teele ju vaid viivuks, no aastat viis, mitte enam. Nüüd ma siin olen ja vist niipea tagasi ei saa, isegi kui tahaks, ei saa ja seda aega jääb tulemiseks järjest vähemaks.

Loen lehest, et Eestil on raskemad ajad seljataha jäänud ja sõidetakse uue tõusulaine harjal. Kauaoodatud talendid on jõudnud koju oma rahvale õnne tooma. Ainult mina olen veel siin. Tead, see võõrsil olemine on üks võõras värk. Alguses on kõva tuhin sees, isegi rõõmustada jõuad vahel. Väikesed asjad toovad palju headmeelt. Asjad, ikka vaid asjad... On justkui kodu ja on justkui soojust. Justkui. Ent hing oleks, kui alasti külma tuule käes. Pagana palju annaksin ära selle eest, et veel kord kuulda omasisid rääkimas ja laulmas. Nii nagu seal Pika

Hermannii juures tookord. Koit, kuninglik loit, valguse võit...

Seisime seal ja olime kindlad, et seisame vankumatult nagu vanalinna tornid. Jah, justnimelt valguse võit on jõudnud Eestimaale. Palun hoidke ja hinnake seda vääriliselt, sest sellist vara ei leia maailmast mitte kusagilt mujalt. Olge üle nendest argistest asjadest. Ma tean, see kõlab võltsilt ja seda on väga raske täita, ent lõppude lõpuks ei too hinge rahu siin ilmas mitte asjade hulk eram(ku) pööningul, vaid ühtehoidmine ja kokkukuuluvustunne, sest üksinda oleme alatiseks võõrsil.

Mu hea sõber, veebruar on ilusate mõtete ja väarikate sündmuste kuu. On sõprust ja on vabadust, aga üks ei saaks kestma jääda ilma teiseta. Seepärast soovin Sulle ja kogu Eestimaa rahvale rahulikku ja sõbralikku meelt. Hoidke ikka ühte ja kui tuul lükkab maa kohale mõne süngema pilve, siis ärge heituge, just üksmeel on see, mis tugevaks teeb ja sõpru liidab.

Südamlike tervitustega,
Sinu Georg,
Rio de Janeiro
(alias Kaido Kallikorm, 8-17 vallamaja itimees, ülejäänud ajal kodufilosoof)

KÜLAS TOIMUB

Tuula ja Pällu küla inimesed võtsid aasta 2012 kokku

Sel aasta toimus juba kuuendat korda meie külade ühine aastavahetuspüü.

MAARJA PEET
Tuula külaelanik

Küla koosolekul arutati meie külade arengukava üle ja meenutati eelmisel aastal tehtud ja toimunud üritusi. Tuula tutuluse „2012 aasta tegijaks“ sai Jüri Peterson, kelle panus küla hüvanguks pikkade aastate jooksul on olnud hindamatu. Kui aktuaalsed teemad läbi arutatud läks õhtu edasi peomeeleolus. Kõik kohale tulnud külalised olid kaasa võtnud isetehtud maitsvaid suupisteid ning ühine laud oli väga rikkalik. Et õhtu ei mööduks ainult söömisega, siis oli plaanis ka aktiivsem osa. Seda juhatis meie oma küla mees Valmar, kes

Trikoloor masti isamaa auks

Emale viid ju sünnipäevaks lille, sõbrale helistad juubeli puhul, kallistad lapsukest, kui tal on tähtpäev. Hoolimise, meelehooldmise ja armastuse märgiks. Lipu heiskamine kodumaa sünnipäeval võiks olla samasugune elementaarne austus. Mitte kohustus, vaid uhkus - isamaaline uhkus. Sest tagasihoidetud vabadust ja samamoodi rahvusümboleid peaks ju see rahvas ise kalliks pidama, kes teine seda siis veel teeks... Nõnda, et 24. veebruaril võiks iga sauevallakas majamasti trikoloori tõmmata - Eesti Vabariik saab 95!

LIPUPÄEVI ON TEGELIKULT AASTAS 14.

- 3. jaanuar - Vabadussõja võidelnute mälestuspäev
- 2. veebruar - Tartu rahulepingu aastapäev
- 24. veebruar - iseseisvuspäev, Eesti Vabariigi aastapäev
- 14. märts - emakeelepäev
- mai teine pühapäev - emadepäev
- 9. mai - Euroopa päev
- 4. juuni - Eesti lipu päev
- 14. juuni - leinapäev (lipp heisatakse leinalipuna)
- 23. juuni - Võidupüha
- 24. juuni - jaanipäev
- 20. august - taasiseseisvumispäev
- 1. september - teadmispäev
- oktoobri kolmas laupäev - hõimupäev
- novembri teine pühapäev - isadepäev

HUVITAV

Eesti Rahva Muuseum ootab kirju kaugelt

ERM soovib oma kogusid täiendada nii nende kirjadega, mida kirjutasid küüditatud kodumaale kui nendega, mida saadeti kaugele Siberisse. Samuti kirjadega, mida vahetasid omavahel Teise maailmasõja keerises välismaale pääsenud ja kodumaale maha jäänud eestlased.

REIMO REHKLI
kommunikatsiooni
ja turundus-
spetsialist

Eriti väärtuslikud on kirjavehetused, mille puhul on alles nii saadud kui saadetud kirjad. Kui kahepoolne kirjavehetus ei ole säilinud, siis on ka ühe poole kirjad uurijatele väärtuslikuks allikaks.

„Oli vähe neid Eesti inimesi, keda ei oleks puudutanud küüdi-

tamised aastatel 1941. ja 1949. või põgenemine välismaale 1944. aastal. Kirjad olid ainukeseks võimaluseks pidada sidet pereliikmete või sõpradega, kes sattusid itta või läände,“ selgitab ERMi pearahvaar Tiina Tael kogumisaktsiooni tausta.

Kirjad on oluliseks uurimisallikaks, kuna lisaks autobiograafilisele informatsioonile annavad nad teavet ümbritseva keskkonna ja sotsiaalsete olude kohta. Kuigi kirjades kirjutatakse enamasti isiklikust

kogemusest, saab nende kaudu informatsiooni ka kollektiivsete hoiakute ja väärtushinnangute kohta. Keerulistel aegadel kirjutatud kirjade vahendusel saab aimu sellest, millistest teemadest pidi vaikima ja millistest tuli kirjutada valitud sõnadega.

Lisainfo: Riina Reinvelt, peavarahvaar, telefonil 735 0406 või e-posti aadressil riina.reinvelt@erm.ee. Tiina Tael, pearahvaar, telefonil 735 0420 või e-posti aadressil tiina.tael@erm.ee. □

SPORT

Kuningas kummuli Laagris, jälle

Laagri Koolis toimus veebruari esimesel nädalavahetusel järjekordne, juba kolmas Laagri malefestival. Kohal olid mitmed malesuurmeistrid ja rahvusvahelised meistrid. Laagri malesündmus on saamas traditsiooniks.

ARDI TEDREMA
Laagri Kooli
maleõpetaja

Seda tänu Saue Vallavalitsusele ja Laagri Koolile. Head sõnad vallavanem Andreselt, kes malefestivali avamisel lausus kuldsele: „Traditsioonid on kerged tekkima, kuid rasked kaduma“. Laagri Kool on täiuslik, kus viia läbi mastaapseid üle-vallalisi ja samas ka üle-estilisi ruumivõistlusi. Seekord selgitati paremusjärjestus järjekordselt ka sauevallakate osas. Mängiti 8 vooru ajakontrolliga 15 minutit mõlemale mängijale, kusjuures iga käiguga lisandus 2 sekundit. Malevõitlus oli pinev ja dramaatiline, noh nii nagu peabki. Nutt, pisarad ja südamest röömustamine – kõik käsikäs ja seda malelual. Kaotusi ei karde- tud, võidud võeti raske mõttetööga.

Peamine, et kõik kohaletulnud said ruudulisel laual proovida jõudu endast tugevamatega. Võisteldi armutult, viiki niisama lihtsalt ei lepitud. Võideldi kuningateni ehk puhta lauani. Noorim osavõtja oli 5. aastane tüdrukutirts ja vanim 82. aastane härrasmees. Seekord võitis malefestivali suurmeister Aleksander Volodin, teine oli rahvusvaheline meister Tarvo Seeman ja kolmas oli Eesti male suurlootus Ottomar Ladva. Ühtlasi selgitati Saue valla parimad. Saue valla malemeistriks anno 2013 tuli Ardi Tedrema, teine koht Raivo Viidu ja kolmas Taavi Kalvik.

Kahjuks oli kohalikke osalejaid vähevõitu, eriti laste osas. Vallast malehuvilisi lapsi võistlusel ei osalenud, kuigi püüame ühiste jõupingutustega vallas sealhulgas ka Laagri Koolis malearmastust lastes tekitada. Loodame, et aprillis toi-

mu lasteturniir toob kohale väga palju lapsi oma vallast. Malevõistluse auhindadeks olid Irja Kändleri poolt kujundatud äärmiselt kenad klaastopsid, malemeister Hillar Kärneri vastilmunud raamatud „60. aastat Caissa lummuses“ ja kohalike seppade Toomase ning Lembitu poolt sepistatud sepistöömaleratsu „Laagri 2013“. Metallist kujundatud massiivne maleratsu saab olema edaspidiselt Saue valla malemeistrite rändauhind.

Malefestivali korraldajaks oli Laagri Male arendamise ja edendamise keskus-klubi. Malekeskus tegutseb juba kolmandat aastat valla kultuurikeskuses. Laagri malekeskus oli Saue valla võistkonnana 2012. aastal Eesti edukaim maleklubi. Seda äärmiselt tihedas konkurentsis. Eesti klassikalise male võistkondlikel meistrivõistlustel saavutas Laagri malekeskus auväärse teise koha. Ajakontroll 1,5 tundi mõlemale mängijale partii lõpuni. See tulemus andis võimaluse osaleda Laagri malekeskuses Euroopa meistrivõistlustel Iisraelis. Väga hea II koht saavutati ka Eesti võist-

kondlikel väikmale meistrivõistlustel. Ühe partii ajakontroll 3 minutit, millele lisandus 2 sekundit igale käigule. Saue valla võistkond on Harju kiirmale meister anno 2012. Kõikide saavutuste tõendused (medalid, diplomid ja rändauhind) on üle antud väljapanekuks kultuurikeskusele.

Laagri malekeskus on oma tegevuse ja eeskujudega püüdnud innustada valla noori ja lapsi tegelema malega. Heameel on tõdeda, et Laagri Koolis saavad maleõpet 2. klassi koolijütsid. Võib olla proovida sama tegevust ka valla teistes koolides? Ja miks mitte lasteaedades? Laagri Koolis ja kultuurikeskuses toimivad maleringid. Siinkohal tahaks innustada malehuvilisi lapsi ja noori tegelema arendava malemänguga. Malemängu oskus tuleb igapäev edaspidiselt ainult kasuks. Vallas on mitmeid külakeskusi, kuhu Laagri malekeskus saab tasuta üles panna malelaud ja malendid, et malehuvilistel oleks kohapeal võimalus omavahel mõõtu võtta. Selles osas ootaksime kindlasti tagasisidet. □

KASULIK TEADA

Hüüru Teabetoast saab abi arvutimurede korral

MTÜ Hüüru Teabetoa tegevuse eesmärgiks on aidata ümbruskonna inimestel paremini kasutada interneti võimalusi. „Eesti infoühiskonna arengukava 2013“ prioriteedid on elanike arvutioskuste ja e-osaluse ning ID laialdase kasutamise tagamine.

ENDEL ERVIN
Hüüru külaelanik

Koduarvutite kasutamine ei lähe aga alati probleemideks. Võib juhtuda, et arvuti või mõni programm ei käivitu või muutub liiga aeglaseks. Selle põhjuseks võib olla liiga suur programmide hulk vananenud riistvara jaoks või viirused ja troojad. Tihti on tegemist hooldamata ja puhastamata arvutisüsteemiga. Süsteemi torked võivad tekkida sinna kogunenud prahist, mittevajalikest failidest ja vigastest registrikirjetest, defragmenteerimata kettast. Sellest lahti saamiseks on tasuta allalaetav programm JetClean, mille kasutamine on päris lihtne ka algajale arvutikasutajale. Kaua töötanud arvuti protsessor võib üle kuumeneda jahutusradiaatori ribide vahele kogunenud tolmu pärast.

Pahavara eest kaitseb peale anti-viiruste kasutamise operatsioonisüsteemi ja programmide interneti kaudu uuendamine. Viiruse võib saada e-kirjades, mida saadetakse pangateenuste, oksjonite jne kasutustingimuste muudatustest teatamiseks, suunatakse aga tegelikult pahatahtlikele lehekülgedele. Kasulik on kontrollida, kas aadress on ikka see, kuhu link viidab suunavat. Hüüru Teabetuba püüab ümbruskonna inimesi nende probleemide lahendamisel aidata. Võime ka arvutita inimesi aidata

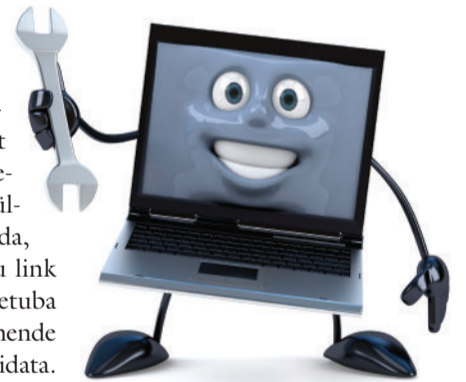
e-teenuste kasutamisel oma sülearvutit kasutades. Oleme aidanud eakaid kodanikke ka digiteleviisorite, külmkappide, raadiote ja pesumasinat rike parandamisel.

Plaanis on korraldada Hüüru mõisas arvutikaitse seminar. **Seminar toimub Hüüru mõisas laupäeval 16.02 kell 12.00.**

Teemad:

Arvuti aegluse põhjused - Riistvara ja tarkvara.
Arvutikaitse - anti-viirused, ohutu veebi kasutamine täiskasvanutele ja lastele.
Lektorid IT kolledžist.

Meiega saab ühendust telefonil 56 461 537 ja telecenter@solo.ee. Meie kodulehe aadress on www.hyyru-teabetuba.synthasite.com. Oleme ka Eesti Maarahva Teabetuba Ühingu asutajaliikmed ja teeme palju tööd Läänemaa, Saaremaa ja Hiiumaa külaseltside juures infoühiskonna võimaluste tutvustamisel. Sellega saab tutvuda kodulehel www.teletoad.ee. □

SPORT

Vallalapsed murdmaasuusatamises mõõtu võtma

1. märtsil toimuvad Vanamõisa Vabaõhukeskuses taas Laagri LIONS Klubi, Saue Vallavalitsuse ja MTÜ Kultuuri- hariduse- ja spordiseltsi eestvedamisel Saue valla laste meistrivõistlused murdmaasuusatamises. Aasta tagasi osales suusapäeval noori suusahuvilisi valla lasteaedadest ja koolidest kokku 350.

KODUVALD
annely.sumre@
sauevald.ee

Suusatama on oodatud kõik Saue valla lapsed, sõltumata sellest, kus koolis või lasteaias nad õpivad, vajadusel saavad ürituse korraldajad väljastada koolidele tõendi üritusest osavõtmise kohta. Nagu möödunud aastal, toimub ka sel aastal võistlus erinevates vanusegruppides ja distantsi pikkuses. Lasteaialastele toimub ühisstart 400m läbimiseks ning kõik lõpetajad on

võitjad ja saavad kaela uhke medali. Koolilaste distantsid on pikemad, jäädes sõltuvalt vanusest vahemikku 900m – 1900m. Koolilaste erinevates vanusegruppides selgitatakse välja Saue valla meistrid murdmaasuusatamises. Peale võistlusdistantsi läbimist ootab kõiki diplom, medal ning parimaid karikas. Kehakinnituseks pakutakse kuuma teed ja saiakesti. Ka kommivabrik KALEV on igale osalejale välja pannud maitsva kingituse. Lapsed, kes ei soovi suusatada, saavad tunda röömu kelgutamisest. Laste kohaletoomiseks ja võistluste järgselt lasteaedadesse ja koolidesse

transportimiseks on organiseeritud bussid.

AEG JA KOHT 1. märts 2013 Saue valla Vanamõisa Vabaõhukeskuse suusarada. Võistlus toimub Vanamõisa küla suusaradadel, mille läheduses on lastel lisaks võimalus kelgutada. Võistleja võib suusatada vabalt valitud sõiduvõis. Starditakse ühisstardist.

OSALEJAD JA STARDIAJAD
DISTANTS 400m
9.30 Lasteaialapsed
DISTANTS 900m
11.00 1. – 2. klassi tüdrukud

11.15 1. – 2. klassi poisid

DISTANTS 1900m
11.30 3. – 4. klassi tüdrukud
11.45 3. – 4. klassi poisid
12.00 5. – 6. klassi tüdrukud
12.15 5. – 6. klassi poisid
12.30 7. – 9. klassi tüdrukud
12.45 7. – 9. klassi poisid

REGISTREERIMINE

Lasteaialaste osalejate nime või nimekirja esitab õpetaja või lapsevanem kirjalikult hiljemalt 5 minutit enne stardi algust. Õpilastel tuleb ennast registreerida hiljemalt 10 mi-

nutit enne stardi algust sekretariaadis. Registreerimisel on korraldajal õigus võistlejalt nõuda esitamiseks õpilaspiletit!

AUTASUSTAMINE

Iga lasteaiaeaalset võistlejat autastatakse medaliga. Koolialiste laste võistlusel autastatakse lisaks medalile iga võistlusklassi kolme kiiremat võistlejat karikaga. Igale osalejale on soe tee, saiakested ja magus kingitus KALEVILT!

Infot võistluse kohta saab Kristi Kii-salt, tel 566 28074. □

SÕBRAPÄEVA**PIDU 16.veebruar**
algusega kl 18.00Saue valla Kultuurikeskuses
Veskitammi 8, Laagri**Muusikat ansambli UNBULGERS**
Korraldajate poolt põnevad seltskonnamängud!
VÕITJATELE SAMA PÕNEVAD AUHINNAD!**AVATUD BAAR**
Suupisted lauale võid ise kaasa tuua!
Lapsed kaasa ja lastetupa mängima!
(vajadusel olemas hoidja)

Lisainfo: Eveli Kljujev 5336 6615. Kohtade, laudade broneerimine: Saue valla Kultuurikeskus info.veskitammi@sauvald.ee, tel 679 6765

Pilet 5.00 eurot! ja kutsu sõbrad kaasa! Laudkondadele piletid soodsamalt!

Eesti Vabariik 95

Pidulik kontsert

kooliperele, lastevanematele,

külarahvale ja külalistele

reedel,

22. veebruaril kell 19.00

Ääsmäe Koolis

Esinevad Ääsmäe taidlejad

SÕBRAKUUL KÕIK **VÄIKE PÄIKE**
HUVIRINGI JA BEEBIKOOLI TUNNID
UUTELE LIITUJATELE **20% SOODSAMAD!**
VALGA 10 LAAGRI**VOIMLEMISKLUBI:**
ESMASPÄEVAL
1-2 AASTASED KELL 10.00
KOLMAPÄEVAL
1-4 KUUSED KELL 10.00
5-8 KUUSED KELL 11.30
9-12 KUUSED KELL 13.15
10-12 KUUSED KELL 12.30
2-3 AASTASED KELL 10.45**LOOVUSKLUBI:**
TEISIPÄEVAL
1A-2A KELL 10.00
2A-3A KELL 11.00
NELJAPÄEVAL
1-2 AASTASED KELL 10.00
1-2 AASTASED KELL 11.00
2-3 AASTASED KELL 12.00**RASEDATE VOIMLEMINE**
ESMASPÄEVAL KELL 17.30!
BEEBIDE UJUTAMINE
ETTEREGISTREERIMISEL!**MUUSIKAKLUBI:**
TEISIPÄEVAL
6-12 KUUSED KELL 12.15INFO JA REGISTREERIMINE
LASTEKLUBI@LASTEKLUBI.EE VÕI TEL 58439889.**WWW.LASTEKLUBI.EE****SÕBRAPÄEVA**
KONTSERT

Anne Adams

Runno Tamra | Henno Kelp | Roland Puusepp | Are Jaama

14. veebruaril algusega 19:00

Saue valla kultuurikeskuses
[Veskitammi 8, Laagri]
Piletid saadaval koha peal 5€/2€

Kohvik avatakse ja piletimüük algab tund enne kontserdi algust

MTÜ Omakogu | www.anneadams.eu

SAUE VALLA

OTSIME MEHI Just praegu on õige aeg otsustada!
Laulupidu tuleb juba juulis 2014
ja ettevalmistused algavad nüüd. Sinu võimalus on liituda Segakooriga Wannamoisa!
Proovid toimuvad Vanamõisa seltsimajas kolmapäeviti 19.00-21.00.Uuri lisa:
urmel.reinola@gmail.com, 5214092Vaata ka:
segakoorwannamoisa.blogspot.com

PS! Naised, teie ikka ka ;)

Harju Maavalitsus, Harju Ettevõtlus- ja Arenduskeskus ning Kodanikuühiskonna Sihtkapital korraldavad

INFOPÄEVA KOHALIKU OMAALGATUSE PROGRAMMIST TOETUSTE TAOTLEJATELE5. märtsil 2013
kell 10-13 eesti keeles   kell 14-17 vene keeles

Infopäeval tutvustatakse uuenenud programmi nõudeid ning taotluste koostamise ja esitamise protsessi.

Infopäev toimub Harjumaa Omavalitsusmajas Tallinnas, Sirge 2. Registreerimine kuni 1. märtsini www.heak.ee/kop-infopaev.Infopäev on tasuta. Kohtade arv on piiratud!
Lisainfo: Lianne Ristikivi, e-mail lianne@heak.ee, tel 656 6522Hüüru pillimehed otsivad
juhendamisoskusega
KLAHVILLIMÄNGIJAT
kontakt: 56461 537

TULE SÕBRAGA TRENNI!**SÕBRAKUUL UUTELE TULIJATELE SOODUSTUS -10%!!!****MEIL ON TRENNID IGALE MAITSELE:****JÕUSAAL, ZUMBA, SHAPING, JOOGA, STEP-AEROBIKA, KARIIBI-MIX, TBA, PUMPFIX, BODY STYLING****SPORDIKLUBI "LAAGRI TERVIS"**
VESKITAMMI 22 (KELDRIKORRUS)
WWW.LAAGRITERVIS.EEOleme Sinuga, Aksel, kui saadad
viimsele teele oma ema

Vaike Lampmanni.

Kolleegid OIL TRADING Estonia AS-st.

Mälestame

Linda Markin'it

Avaldame siirast kaastunnet lähedastele

Kiisa Rahvamaja lauluklubi
Kiisa pensionäride ühendus**Jõgisoo Seltsimaja**16. märtsil 2013 kell 14
Käsitööringi**10 sünnipäev**

- näitus- müük
  - oksjon
- (võta kaasa oksjoni tarbeks annetus)
- kohtumine käsitööst huvitatud naabritega

Avatud kohvik!
Kohvikus kodused küpsetised
ja suupisted

SAUE VALLA KULTUURIKALENDER VEEBRUAR - MÄRTS

Aeg	Üritus	Toimumiskoht	Korraldab	Kontaktid
12.02	Vanamõisa vastlatrall	Vanamõisa vabaõhukeskus algusega kell 18.00	MTÜ Vanamõisa küla	Tel 5140761, info@koduvald.ee www.vanamõisa.ee www.vabaohukeskus.ee
12.02	Tuula ja Pällu küla vastlad	Kaldamäel 17.00	MTÜ Tuula tutvulus	Valmar Dreger, Tel 51991241
12.02	Vatsla küla vastlad	Vatsla küla mänguväljak kell 19.00	MTÜ Kodasema külaselts	juhatus@kodasema.ee
12.02	Vastlapäev Ääsmäe koolis	Vastlatrall terve päev		Kristjan Küttis
11.-15.02	Sõbrapäeva nädal Ääsmäe koolis	Ääsmäe kool		Anu Ariste ja ÖOV
14.02	Sõbrapäeva kontsert Lihtsad laulud - Anne Adamsi autoriloomingu öhtu	Saue valla Kultuurikeskus kell 19.00	Saue valla Kultuurikeskus, MTÜ Omakogu	Tel 6796765, info.veskitammi@sauvald.ee
16.02	„Sõbrapäeva pidu“ ansambel Unbulgers	Saue valla Kultuurikeskus kell 18.00	Saue valla Kultuurikeskus, Eveli Kljujev	Eveli Kljujev tel.53366615 või info.veskitammi@sauvald.ee
22.02	Vabariigi aastapäeva ööklubi – Vanamõisa villane ehk dresscode stiililt rahvuslik	Vanamõisa Seltsimaja kell 21.00	MTÜ Vanamõisa küla	info@koduvald.ee www.vanamõisa.ee
22.02	Eesti Vabariik 95	Ääsmäe Põhikoolis kell 19.00		Piret Kunts
14.03	„Emakeelepäeva kontsert“ Esinevad Eesti Teaduste Akadeemia mees- ja naiskoor	Saue valla Kultuurikeskus kell 19.00	Saue valla kultuurikeskus, Jaan Ots	Tel 6796765, info.veskitammi@sauvald.ee
16.03	Jõgisoo Seltsimaja Käsitööringi 10. sünnipäev	Jõgisoo Seltsimajas kell 14.00		
19.03 – 21.03	Koolivaheaja noortelaager	Saue valla Kultuurikeskus	Saue valla Kultuurikeskus	Tel 6796765, info.veskitammi@sauvald.ee

KERAAMIKA TÖÖTUBA TÄISKASVANUTELE

Kursused toimuvad kahes rühmas:
Kell 18.00 – 19.30
Esmaspäeviti 18. veebruar kuni 1. aprill
Teisipäeviti 19. veebruar kuni 2. aprill

Juhendab kunstnik-keramik Irja Kändler

Kursused toimuvad Laagri Kooli savikojas ruum (Veskitammi 22, Laagri)

Kursuse hind: töötoas osalemine seitsmel korral maksab 80 EUR inimene

Info ja registreerimine: Laagri Huvialakool, tel. 6 517 635, e-post: taigur@laagriku.edu.ee
koduleht: www.laagriku.edu.ee/huvikool

Kursuse hind sisaldab ettenähtud kogu- se tööks vajalikke vahendeid, materjale, savi, glasuuri ja keraamikaahju kasutamise.

Hea loovust armastav inimene !

Alates 5 veebruarist alustab Vanamõisa seltsimajas Keraamika töötuba.

Kursused toimuvad iga teisipäev (teisipäevane grupp) ja neljapäev (neljapäevane grupp) 18.30- 20.30

Kursuse 1 korra hind 120 täiskasvanu , 100 pensionär ja laps
Hind sisaldab kõiki vajaminevaid materjale ja töövahendeid.

Lisainfo ja kursusele registreerimine:
kajatammisolu@gmail.com tel. 51 013 45

Vanamõisa seltsimaja asukoht Allika küla, Allika tee 10

VANAMÕISA VABAÕHUKESKUSES NÕUD

TALVEKESKUS

Valgustatud liuvälj ja kelgumägi
Avatud 10.00 - 22.00

12 veebruar 2013

VASTLATRALL
KELL 18.00

VANAMÕISA VABAÕHUKESKUSES

Päeva juhib Sven Sumberg
Tule koos perega
MÄNGUD, VÕISTLUSED, JÕUKATSUMISED
Sööme hernesuppi ja kukleid

Info: info@koduvald.ee tel: 5140761

22. VEEBRUARIL

VANAMÕISA SELTSIMAJAS

ALGUSEGA 21.00
VABARIIGI AASTAPÄEVA ÖÖKLUBI
VANAMÕISA VILLANE +44
DRESSCODE STIILILT RAHVUSLIK

MUSIKAT SEAB HITTA
DJ RAIGO BRAUER

SHOW PROGRAMM

PILET 10,- EUR
(PILET SISALDAB SUUPISTELAUDA)
PILETITELBEK KUNI 19.02.2013.A.
ISTEKOHTADEGA LAUAD
AINULT EELREGISTREERIMISEL.

LISAINFO:
INFO@KODUKYLA.EE
TEL: 5140761
WWW.VANAMÕISA.EE

EELTEADE!
KONKURSS SAUE VALLA LAULULAPS 2013

toimub 5. aprillil Ääsmäe Põhikoolis. Eelregistreerimine algab alates 15. veebruarist 2013. a.
Info ja eelregistreerimine:
telefon 5155097 või epost:
Piret.Kunts@aasmae.edu.ee

TÖÖD SAAB OPERAATOR

Töö kirjeldus: Lainepapist pakendite tootmise liinide töö korraldamine. Liinide seadistamine, opereerimine, kvaliteedi järgimine, pakkimine. Töö on füüsiline.

Nõudmised kandidaadile: Täpsus, kohusetundlikkus, arvutioskus, pingetaluvus, ohutu ja korrektse töökeskkonna hoidmise oskus.

Ettevõtte pakub: Väljaõpet, saksalikule töökorraldusele püüdlavat keskkonda, kindlat töösuhet, kaasaegseid olmetingimusi, tasuta sportimisvõimalusi ja kindlustust õnnetusjuhtumite vastu ning tulemuspalka.

Asukoht: Piirimäe 10, Tānassilma tehnopark Harjumaa
Töölle asumise aeg: niipea kui võimalik
Töö tüüp: täistööaeg, palgatöötaja (vahetustega)
Telefon: 6558963
Koduleht: http://www.storaenso.com/
Soovialaldus ja CV palume saata toomas.janes@storaenso.com

Stora Enso Packaging AS tegeleb lainepapist pakendite tootmisega. Asume Tānassilma tehnopargis (Laagri Maksimarketist üle Pärnu maantee)

VANAMÕISA SELTSIMAJAS
Allika tee 10

HATHA-JOOGA
Esmaspäeviti
kell 19.45-20.45

Juhendaja REGINA LAURI

Osalus tasu 6,- €

Lisainfo: 5140761
info@koduvald.ee
www.vanamõisa.ee

JOOGA on palju lihtsam, kui Sa arvad
JOOGA kingib Sulle parema enesetunde ja tervise

InDOME

JÄLGI TÄPSELT, MIS JA KUI PALJU
KODUS ELEKTRIT KULUTAB!

SÄÄSTA MITTEVAJALIKE
ELEKTRISEADMETE VÕI
VALGUSTITE AUTOMAATSE
VÄLJALÜLITAMISEGA!

KONTROLLI JA JUHI KODU
KÜTTE- JA
VENTILATSIOONISÜSTEEMI
TARGALT!

+372 5022675 ; INFO@INDOME.EE
WWW.INDOME.EE

**KAARDID
ENNUSTAVAD**

Tel 900 1727 • 24 h

Hind 1,09 €/min
Sooduspakkumine: www.ennustus.ee
Kätelt ennustamine veebis:
www.hiromantia.eu

Kuivad kamina/pliidipuud 30 cm; võrk-
kottides 40L/60L; Kask/lepp,segapuu;

Kuivad ahjupuud kottides ja laotuna, min.
kogus 3 rm. Metsakuiv mänd; kask; segapuu
40 cm - kottides 80L; 50cm - laotud

Puu kuivanud 2 aastat
Vedu Harjumaal tasuta, hinnad soodsad. tel:
56475960, 56364633, e-mail: apq@hot.ee

SAUE LOOMAKLIINIK

Avatud: E-R 15.00-19.00
Sooja I, Saue tel. 600 3382
www.sauekliinik.ee
KODUVISIIDID

Anne Vau
õmblus- ja rätsepätööd

Saue, Vanamõisa
tel: +372 53 954 260
e-mail: anne@wau.ee

- *Autode remont,
keevitus ja värvimine
- *Kliima kontroll ja täitmine
- * Õlivahetus
- * Tehniline ülevaatus
- * Transportteenus,
- *Fekaali vedu
- * Autoparkla

AS Sagro automajand
Vae 3, Laagri, Harju maakond
Tel. 679 6858, GSM 515 8242
e-post: raul@sagro.ee

SOOVIN OSTA HÄSTI
HOITUD MAJA LAAGRI
ALEVIS. KRUNDI SUURUS
ALATES 1000 RUUTMEE-
TRIT. TELEFON 5096135

EM ELEMENT MAJATEHAS
Seoses töömahu kasvuga pakub tööd:
ELEMENTIDE KOOSTAJATELE
Kasuks tuleb: kohusetundlikkus, ausus,
täpsus, korrektsus.
Pakume: pidevat tööd sisekeskkonnas ja
konkurentsivõimelist palka
Palun saatke CV e-posti aadressile:
info@elementmajatehas.ee või lisainfo Reijo

LAAGRI AUTOKÄSIPESULA

Vae 3, Laagri
Tel: 52 26 038

E-R 9.00-20.00
L 9.00-15.00
P kokkuleppel

www.claiden.ee
e-post: info@claiden.ee

SÕIDA JA SÄRA!

Sõiduauto vahatamine al. 40.-€
Helista ja broneeri juba täna!
Iga 10-s kord tasuta välipesu

MÜÜA GARAAŽ KUUSE
TN. 43A. 18RM, METALL
UKSED, SIGNA, ELEKTER.

TEL 5226038

VAJATAKSE
KOGEMUSTEGA
KOKKA SAUELE
INFO 56482025

comarket

Comarket on Eesti kapitalil põhinev toidu ja esmatarbekaupu pakkuv kaupluste-
kett. Ettevõtte annab tööd enam kui 500 inimesele. Peame tähtsaks oma klientide
soove, sõbralikku ja kiiret teenindust, kaubavaliku värskest ning uudset lähenemist.

Laagri ja Nõmme Comarketid
otsivad oma meeskonda

KLIENDITEENINDAJAT,

kelle põhilisteks ülesanneteks on ostjate viisakas, kiire, korrektne
ja sõbralik teenindamine kassas ja müügisaalis, müügisaali
korrastamine ja kaubariulite täitmine.

KAUBA VASTUVÕTJAT,

kelle põhilisteks ülesanneteks on lattu saabuvate kaupade vastuvõtmine,
säilitamine, ladustamine ja väljastamine, kauba müügisaali toimetamine,
raskuste tõstmine ning transportimine.

Ootame Sind kandideerima, kui oled aus, kiire, täpne ja kohusetundlik,
valdad eesti keelt vähemalt B1 tasemel. Kauba vastuvõtjalt ootame ka
valmisolekut füüsiliseks tööks ning toimetulekut erinevate kaubandus-
seadmetega (kaalud, kärud, rokla jt).

Pakume Sulle konkurentsivõimelist töötasu, kaasagset töökeskkonda,
toredat meeskonda ning ettevõttesiseseid arenguvõimalusi.

Kandideerimiseks palume saata CV aadressil personal@abcsupermarkets.eu hiljemalt
24.02.2013. Kontaktisik: Triin Üksvärav, tel: 6 747 847, 52 163 73.

**JOSERA ON SÕPRUSE MAITSE,
SAMA ERILINE KUI TEIE LEMMIKLOOM!**

Josera pereettevõtte Saksamaal
on tootnud tervislikke ja kõrg-
kvaliteetseid loomasöötaid üle
60 aasta. Need on kogemused,
millest saavad kasu kõik kellel on
koerad ja kassid.
Kõikide Josera toodetega võite te
kindlad olla - kontrollitud ja testitud
kvaliteedile, toormaterjalide valikule
ja tootmisele, mis on piinlikult täpne
ja kohusetundlik ning samuti kesk-

konnasõbralik.
Liha koostisosad Josera koera-
ja kassitoidud tulevad kõik
toidukvaliteediga lihatootusest.
Teravili, mida kasutatakse, tuleb
peamiselt kitsalt ringilt põlluhari-
jatelt. Josera toormaterjalid nagu
ka lõpptooted on allutatud rangele
kvaliteedisüsteemile, mida juhivad
kogenud tehnoloogid.
Josera spetsialistid teostavad

laiaulatuslikke ekspertiise ja
katseid. Teaduslik kompetentsus
saavutab täiuslikkuse läbi tiheda
koostöö paljude instituutide ja
uurimisasutustega. Pärast seda,
kui uued tooted on teadlaste poolt
heaks kiidetud, liiguvad nad edasi
järgmisesse faasi. Tooteid testitakse
meie oma lemmikloomade peal. Kui
tulemused on positiivsed, siis alles
jõuab toode Josera tootmisliinile.

Josera.

JOSERA KOERA- EGA KASSITOIDUD EI SISALDA
KUNSTLIKKE VÄRVI- EGA SÄILITUSAINEID.
SÄILITUSAINEK ON LOODUSLIK E-VITAMIIN

Josera Emotion Super
Premium koeratoidude
sari on sobiv igas vanuses
koerale.

Kuivtoit kasvuaes
kutsikatele alates
8 elunädalast.
Saadaval 1,5kg,
4kg ja 15kg paken-
dites.

Spetsiaalselt tiine-
tele ja imetavatele
koertele, sobib ka
kutsikatele nende
kõige esimeseks
toiduks. Saadaval
15kg kotis.

Josera Emotion Super
Premium kassitoidude sari,
mis on sobilik kõikidele
kassidele.

Dieetsööt vane-
matele kassidele
toetamiseks
nende neeru-
funktsioone.
Saadaval 2kg ja
10kg pakendis

Täiskasvanud
pikakarvaliste
kassidele, aitab
ennetada karva-
pallide tekkimist.
Saadaval 2kg ja
10kg pakendis.

Josera Basic- Line
Premium koeratoidud

Sobib kõrgema energiasaaja-
dusega täiskasvanud koertele.
Sisaldab liha, maisi ja riisi.
Saadaval 20kg pakendis

KÕIK JOSERA KASSI- JA KOERATOIDUD ON SAADAVAL SAUE LOOMAKLIINIKUS.
TÄPSEM INFO SAUE LOOMAKLIINIKUST VÕI WWW.ROTAKS.EE